Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov piaţa mare No. 30
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la toţi măsărdarii de anunţuri: în Viena: *A. Oppelik, Haasenstein & Vogler, Rudolf Mosse, A. Oppelik Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*: în Bucureşci: *Agence Havas*. Succursale de Germania: în Hamburg: *Karolyi & Lestmann*.

Preţul inserţiunilor: o sută garmond pe o coloană 8 cr. şi timbru pentru o publicare. Publicări mai des şi şi tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o sută 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Numér de Duminecă 46)

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate: Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poştale din intru şi din afara şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov administraţiunea, piaţa mare, târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 255.—Anul LX. Braşov, Duminecă 16 (28) Noemvre 1897.

Dualismul în primejdiă.

Tot mai posomorîte sunt scirile, ce ne sosesc din Viena despre mersul lucrurilor în camera deputaţilor austriacĭ.

Şi până adĭ s'a vorbit mult, că dualismul ar fi în primejdiă, dér toţĭ credeau, că este numai un fel de ameninţare, ca şi cei dela Viena şi cei dela Pesta sĕ se grăbéscă cu reînoirea pactului séu a învoelei economice şi financiare între cele douĕ state dualiste ale monarchiei. Acum însĕ primejdia în adevĕr a ajuns a fi fórte seriósă.

Şi aşa numita obstrucţiune, adecă împotrivirea Nemţilor cu tóte mijlócele, ce li-le da regulamentul camerei, pentru a împedeca mersul regulat al desbaterilor şi a sili astfel pe guvern séu sĕ cedeze şi sĕ le facă pe voia lor, luând indĕrĕt ordinaţiunile de limbă, séu sĕ se retragă, — şi acéstă obstrucţiune, dicem, din ceea ce era la început privită mai mult numai ca o curiositate, astădĭ a ajuns a fi un pericul mare chiar pentru ordinea şi liniştea publică în Austria.

Căcĭ scenele turbulente, ce se petrec în sala camerei deputaţilor, unde partidele se rĕsboesc cu mare patimă, injurându-se şi insultându-se unii pe alţii şi îndeosebĭ fiind atacat şi batjocurit presidiul de către cei din stânga estremă nemţéscă într'un mod, care face sĕ se subgrópe orĭ-ce autoritate şi stimă faţă cu aşedămintele parlamentare, nu pot sĕ rĕmână fără influinţă asupra poporaţiunei germane.

Nemţii sunt adĭ, putem dice, nu numai în Boemia şi Moravia, dér în tóte ţĕrile austriace fórte iritaţĭ şi amărîţĭ în urma celor ce se petrec şi mai ales de ciudă şi de mâniă, că Cehii cei mult urgisiţĭ au ajuns érăşĭ sĕ facă parte din majoritate şi sĕ aibă o influenţă însemnată nu numai în cameră, ci şi asupra guvernului.

Din causa concesiunei ce li-a făcut'o Cehilor guvernul austriac Badeni prin edarea amintitelor ordonanţe, s'au iscat, precum scim, obstrucţia şi luptele pătimaşe, carĭ au adus cu sine, ca sĕ intervină până şi poliţia, sĕ năvăléscă în sala de sfătuire a camerei şi sĕ scótă deacolo cu forţa pe deputaţii gălăgioşĭ, neastêmpăraţĭ şi violenţĭ ai oposiţiei germane.

E trist, că lucrurile au trebuit sĕ ajungă aşa departe, încât „Reichsrath"-ul din Viena sĕ ajungă a fi de fapt pus în stare de asediu.

In adevĕr, că a mers tot crescênd. Intâiŭ gălăgiă şi purtare turburătóre ne mai pomenită într'un parlament; după aceea înjurăturĭ josnice şi nedemne de-o astfel de corporaţiune, carĭ au degenerat în bătăi formale, cum a fost cea din 23 l. c., când s'au păruit cum se cade Cehii cu Nemţii în sala camerei; ba unii au scos şi bricegele şi au ridicat scaunele sĕ năvăléscă cu ele asupra celorlalţĭ.

In fine a ajuns lucrul aşa departe, ca sĕ fiă bătut cu pumnii şi preşedintele şi sĕ fiă adusă poliţia în cameră, ca sĕ scótă cu puterea afară pe turburătorĭ.

Scirile de mai jos ne spun destul de lămurit, cât de seriósă este situaţia. De va merge aşa înainte numai câteva dile, va trebui sĕ fiă suspendată constituţia pentru a se susţiné ordinea.

In Graz a şi rĕsuflat marea iritaţiă, de care e cuprinsă poporaţia germană. Au isbucnit neorênduelĭ la demonstraţia de erĭ, aşa că numai cu forţa armată s'a putut restabili liniştea.

Ce va fi în Boemia, décă va isbucni şi acolo amărîciunea, ce de mult a cuprins în cea mai mare mĕsură păturele poporaţiunei germane?

Au început sĕ fiă fórte neliniştiţĭ şi Ungurii, căcĭ cu tóte pregătirile lor de-a sta faţă evenimentelor, cine scie, ce va mai aduce diua de mâne şi pentru ei?

*

Inainte de încheiarea foii ne sosesc încă următórele scirĭ:

Viena, 26 Noemvre. Ceea ce s'a petrecut astădĭ în cameră e de nedescris. Socialiştii democraţĭ cu Schönerianii din estrema stângă germană au ocupat érăşĭ tribuna presidială şi au făcut sgomot infernal. Berner, social-democrat, sare la preşedintele Abrahamovitz şi vré sĕ-l dea jos de pe fotoliul presidenţial. Acesta se apĕră. Atuncĭ *Berner îl lovesce cu pumnii în faţă şi în cap şi cu piciórele îl împinge de pe scaun.*

O furtună teribilă s'a ridicat în tótă camera. Mai mulţĭ din drépta s'ar în apĕrarea preşedintelui, apucă cu puterea pe Berner şi *după o luptă ţépănă îl iau pe sus şi-l duc afară.*

In urma acésta preşedintele *chiamă poliţia*, care intră şi între strigătele de „pfui" ale Nemţilor curăţă încet-încet pe cei mai turbulenţĭ dintre deputaţĭ, *ducéndu-i unul după altul cu forţa afară.* Când i-a venit rêndul lui Wolf, acesta a strigat: **„Trăéscă revoluţia!"** ér Schönerer a strigat: **„Urra Germania!"**

Viena, 26 Noemvre. Studenţii nemţĭ au vrut sĕ demonstreze în contra lui Badeni şi Abrahamovitz la locuinţele lor, dér au fost împrăştiaţĭ de poliţiă. Séra se adunară înaintea primăriei, strigară în contra lui Lueger, cântând „Wacht am Rhein". *Peste 40 de studenţĭ au fost arestaţĭ.*

Clubul stângei germane a hotărît a face arătare criminală contra lui Badeni şi Abrahamowitz pentru abus de putere şi violentare. Deputaţii turburătorĭ, carĭ au fost eschişĭ pe câte trei dile dela şedinţele camerei, au decis a întra totuşĭ în cameră. Opositiunea e decisă a se lupta până la sfîrşit. S'au confiscat şi astădĭ mai multe foi germane.

Graz, 26 Nov. Astă-séră s'au adunat studenţii lucrătorĭ înintea locotenenţei, unde au demonstrat. Redacţiunile foilor clericale au fost **bombardate cu pietrii şi distruse de mulţime**. Miliţia numai cu arma a putut risipi massele. Au fost *mulţĭ răniţĭ şi mulţĭ arestaţĭ.*

Rĕscólă în Albania.

Din imperiul turcesc érăşĭ sosesc scirĭ neliniştitóre. Nicĭ nu s'a resolvat încă cestiunea Cretei şi étă că acum în altă parte a imperiului turcesc au început sĕ se repete scenele turbulente şi sângeróse.

Scirĭ telegrafice anunţă, că în mica provinciă turcéscă *Albania* a erupt o adevĕrată revoluţiă. In cercurile Ipek şi Giakova s'au rĕsculat vre-o 5000 de Albanesĭ în contra autorităţilor turcescĭ. Din Saloniki, Monastir şi Üsküb s'a trimis trupe, ca sĕ suprime revoluţia. Intre resculaţĭ şi miliţiă s'au întêmplat mai multe ciocnirĭ serióse, carĭ au avut ca urmare numĕroşĭ morţĭ şi răniţĭ din amêndouĕ părţile.

O telegramă din Belgrad spune, că situaţiunea e fórte îngrijitóre, deórece nemulţămirea e generală în tótă Albania şi poporaţiunea e la culme agitată în contra stăpânirei turcescĭ. Sultanul a simţit acésta de mult şi a trimis solĭ la Albanesĭ, ca sĕ-i liniştéscă promiţêndu-le mai multe concesiunĭ şi îmbunĕtăţirĭ a sorţii. Dér ómenii Sultanului n'au putut isprăvi nimic, căcĭ Albanesii îşĭ perduseră răbdarea.

Acum Sultanul caută sĕ restabiléscă ordinea cu puterea miliţiei. S'au şi trimis în Albania trupe turcescĭ, ca sĕ localiseze revoluţia.

Se dice, că guvernul Bulgariei a trimis armată la graniţele Macedoniei. Guvernul din Serbia încă se dice, că a luat mĕsurĭ de precauţiune.

Cu un cuvênt, trebile nu stau tocmai bine prin Turcia şi, pe lângă tótă întrevenirea marilor puterĭ de când cu rĕsboiul greco-turcesc, ordinea şi liniştea numai asigurată nu se póte dice că ar fi.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Din „Morala Practică"

cu precepte şi esemple culese din literaturile feluritelor popóre vechĭ şi moderne, de *Ioan Popea.*

MOTTO: Cea mai sfântă datoriă, care în trăsăturĭ de foc natura a gravat'o în fundul sufletului omenesc, este a iubi pe aceia, carĭ ne-au dat viéţa.

(Le plus saint des devoirs, celui qu'en traits de flamme.
La nature a gravé dans le fond de notre âme,
C'est de chérir l'objet qui nous donna le jour.)

Florian.

Iubirea către părinţĭ este religiunea cea dintâiŭ a copilului Din acéstă iubire isvorĕsc tóte celelalte virtuţĭ ale omului.

(Die Liebe zu den Aeltern ist die erste Religion des Kindes; Aus dieser Liebe quellen alle uebrigen Tugenden des Menschen.)

Zschokke.

Copiiĭ cei bunĭ adaog şi cresc numele părinţilor şi-l fac fără de mórte, ér cei rĕi feciorĭ ocărăsc şi sting numele părinţilor bunĭ.

Nicolae Costin.

Cea mai mare şi mai adêncă desfĕtare a sufletului meu este, că-mĭ trăesc părinţii şi iau parte la bucuriile mele.

Epaminonda.

După ce Epaminonda, un vestit comandant grec, căştigă bătălia dela Leuctra, veniră odată mai mulţĭ prietinĭ la dênsul sĕ-i gratuleze pentru învingerea lui strălucită. El însĕ le rĕspunse: „Vĕ mulţămesc, dragii mei, pentru urările vóstre; sĕ sciţĭ însĕ, că pentru mine cea mai mare bucuriă e, *că-mĭ trăesc părinţii şi se bucură împreună cu mine de gloria mea!*

Pentru părinţii mei sunt în stare sĕ suf́er fóme, batjocurĭ şi ruşine.

Tabacherea de aur.

Un colonel arătă odată oficerilor sĕi, carĭ mâncau la masă la dênsul, o tabachere nouă de aur fórte frumósă

Fiă-care o lua în mână, se uita la ea cu plăcere şi se minuna de frumseţea ei. După cât-va timp colonelul voind sĕ ia un tăbac, o căută prin tóte busunarele şi negăsindu-o dise: „Ia vedeţĭ, domnii mei, nu cumva vre-unul din dumnêvóstră din greşélă a băgat tabacherea în busunar?" Toţĭ se ridicară şi-şĭ întórseră busunarele, déră tabacherea nicăirĭ. Numai unul, care părea tare schimbat la faţă, dise cu sfiélă: „Eu nu-mĭ întorc busunarele; vĕ mărturisesc însĕ pe cuvêntul meu de onóre, că tabacherea nu este la mine". Oficerii se depărtară clătinând din cap, şi fiă-care credea, că el e furul.

In diua următóre îl chemă colonelul la sine şi-i dise: „S'a aflat tabacherea. Unul din busunarele mele era descusut şi tabacherea a fost căduţ printre căptuşală. Déră spune-mĭ, rogu-te, pentru-ce n'ai vrut sĕ ţĭ întorcĭ busunarul cum au făcut ceilalţĭ oficerĭ? Şi dênsul dise: „Numai singur dumitale, Domnule colonel, vréu sĕ-ţĭ mărturisesc cu plăcere causa, pentru care am urmat ast-fel. Părinţii mei sunt fórte sĕracĭ. Pentru aceea jumĕtate din léfa mea o dau lor, şi eu nu mănânc la prând, decât numai bucate recĭ: o bucăţică de slănină séu de brânză cu pâne négră. Când am venit la Dumneata la masă, eu îmĭ aveam prândul deja în busunar, — şi mi-ar fi fost fórte ruşine, décă întorcêndu-mĭ busunarul, ar fi căduţ dintr'ênsul bucăţica de pâne négră cu slănina şi brânza".

Colonelul dise mişcat: „Eştĭ un fiu bun şi brav! Pentru ca sĕ poţĭ ajuta mai cu uşurinţă pe părinţĭ, vei sci, că de adĭ încolo ai sĕ prândescĭ în fiă-ce di la mine". Apoi îl conduse în sala de mâncare, unde se aflau toţĭ oficerii şi înaintea tuturor îi dărui tabacherea de aur, ca un semn invederat al stimei sale.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O sĕrbătóre de binefacere.

In anul 1886 doi Românĭ din Basarabia *Mihail* şi *Elisa Stroescu*, au dăruit *„Asociaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilor şi sodalilor românĭ din Braşov“* suma de *50,000 lei*, cu scop, ca din venitul acestora sĕ se ajutoreze şi înainteze clasa meseriaşilor noştri românĭ.

Darul marinimos a fost şi este un dar binecuvêntat dela Dumnedeu. Binefacerile, ce se rĕvarsă pe urma lui sunt nepreţuite.

Societatea numită se lupta pe timpul acela cu lipsele şi nĕcazurile cele mai marĭ. Se scie, că la noi Românii mai cu osebire tot sĕrăcimea se hotărescc pentru meserii; cei mai cu dare de mână, din nenorocire, numai rar se gândesc a îmbrăţişa meseriile. Din causa acésta băiaţii, carĭ se aplicau atuncĭ pe la măestri, căcĭ de-acasă nu aveau nimic, ér din altă parte încă nu erau ajutoraţĭ. Haine, scólă, spălat, costau multime de banĭ, şi n'aveai de unde sĕ-i i-ai. Intemeiătorul Asociaţiunei, părintele protopop *B. Baiulescu*, neobosit în creşcerea ucenicilor meseriaşĭ românĭ, apela mereu la inima tuturor ómenilor de bine, până ce, în fine, Pronia dumnedeéscă a audit rugăciunea făcută în numele celor lipsiţĭ, trimiţênd în ajutorul lor pe fericitul Mihail Stroescu şi soţia sa Elisa.

Multămită fundaţiunei întemeiate de aceştĭ binefăcĕtorĭ, numĕrul elevilor meseriaşĭ românĭ din oraşul nostru astădĭ este fórte însemnat. Aşa, că ne cuprinde o mândriă naţională, vĕdênd cum din an în an sporesc meseriaşii noştri.

Din fundaţiă, după destinaţiunea ei, se acoper lipsele trebuitóre pentru ucenicĭ, însĕ numai cele mai neapĕrate, căcĭ lipsele lor sunt cu mult mai marĭ, decât ca sĕ se pótă acoperi tóte.

Dela mórtea generosului donator *Mihail Stroescu* incóce, Comitetul Asociaţiunei împarte în fiă-care an haine între elevĭ.

Impărţirea acésta se face cu pompa cuvenită, tot-déuna în Dumineca, care urméză după Sfinţii Arhangelĭ, în care cade onomastica donatorului. Ea este o sĕrbătóre de bucuriă pentru sĕrmanii ucenicĭ.

In anul acesta încă s'a slujit mai întâiŭ parastasul obicĭnuit în biserica din Gróverĭ. De faţă erau preşedintele cu Comitetul Asociaţiunei şi alt public; de assemenea un mare numĕr de ucenicĭ.

Părintele *Baiulescu*, în cuvêntarea sa, a arătat, că tóte sunt trecĕtóre, fapta bună însĕ rĕmâne pentru veciĭ vecilor şi cela ce face bine, nemuritor rĕmâne. Frumóse au fost şi povĕţele adresate ucenicilor din partea d-sale.

După amédĭ, la 3 óre membri Comitetului şi un public distins se adunară în sala destinată pentru împărţirea hainelor. Era, atât de mare numĕrul elevilor meseriaşĭ, carĭ aşteptau ajutóre, încât nicĭ nu putură încăpea toţĭ în sală. Pe pereţii salei erau atêrnate douĕ tablourĭ marĭ, desemnate de rĕposatul pictor Mişi *Popp*, representând figurile împunĕtóre ale generoşilor donatorĭ.

Festivitatea o deschise preşedintele de adĭ, d-l *N. Petra-Petrescu* cam cu următórele frumóse cuvinte:

Stimaţĭ Domnĭ, iubiţĭ copii! Dintre tóte virtuţile omenescĭ, cea mai frumósă, prin urmare cea mai nobilă este, fără îndoélă, facerea de bine.

Ce simţire dulce, ce mulţumire înveselitóre cuprinde şi pe omul cel mai de rênd, după ce a depus un ban în mâna cerşitorului dela colţul unei strade!

De altă parte, cât de nesfêrşite sunt binecuvêntările celui ajutorat!

El, sĕrmanul, scie sĕ preţuéscă şi darul cel mai neînsemnat, pentru-că numai el scie, cât este de amară lipsa, şi numai el simte, cum 'i-se alină rana, când 'i-se pune balsamul, adecă leacurile vindecătóre!

Sunt ómenĭ singuraticĭ, sunt familii întregĭ, dér sunt şi naţii, carĭ au lipsă de ajutorul altora.

Imprejurările au adus cu sine, că naţia nóstră, mai mult din vina altora, în privinţa bunăstării, nu se află acolo, unde ar trebui sĕ fiă.

Mulţĭ sunt ómenii, carĭ au averĭ însemnate, rarĭ sunt însĕ aceia, carĭ se hotărĕsc sĕ întrebuinţeze cu folos avutul lor. Sub întrebuinţarea acésta cu folos, înţeleg eu: sĕ nu o risipéscă pe plăcerĭ trecĕtóre, sĕ nu o arunce în jocurĭ hazarde, nicĭ sĕ o lase pe mâna unor moştenitorĭ, ca sĕ o risipéscă tot numai pe plăcerĭ de o clipă.

Unul din acei bărbaţĭ rarĭ şi vrednicĭ ai neamului românesc, carĭ nu s'au gândit la viéţa vremelnică, ci la viéţa vecĭnică, la viéţa nemuritóre, este prea fericitul în Domnul *Mihail Stroescu*, a cărui pomenire s'a făcut astădĭ în sf. biserică.

Acéstă persónă nobilă, dimpreună cu prea venerabila-i soţiă *Elisa*, departe din Bassarabia, audind de lipsurile fraţilor sĕi de aicĭ, dela noi, alergat'a în mijlocul nostru, şi după-ce s'a convins de nĕcazurile nóstre, a depus la mâna harnicului preşedinte de pe atuncĭ al societăţii nóstre, o sumă considerabilă de *50,000 lei*, cu condiţia, ca din venitele ei, sĕ se ajute şi înainteze clasa meseriaşilor între Românĭ.

Acestea sunt, iubiţĭ copii, icónele acelor suflete nobile, aceştia sunt marii binefăcĕtorĭ ai voştri! (Arătând spre tablourile fundatorilor de pe pĕrete).

Intipăriţi-vĕ în inimele vóstre chipurile îngerescĭ ale acestor nemuritorĭ făcĕtorĭ de bine.

Cu ce dor nu aşteptaţĭ voi sĕ vĕ faceţĭ părtaşĭ de binefacerile lor? Dér, nu numai voi, ci, prin voi, putem dice, că se bucură naţia nóstră întregă.

Dragii mei! Fiţĭ vrednicĭ de marii voştri binefăcĕtorĭ, pentru-că darul lor numai aşa va aduce binecuvêntare asupra vóstră.

Fiţĭ *temĕtorĭ de Dumnedeu*. Ómenii cu frica lui Dumnedeu nu cad în viţiurĭ, în pĕcate. Inima lor nu este turburată de gândurĭ rele, consciinţa le este liniştită şi tóte ale lor spre bine se îndréptă.

Fiţĭ *cu purtare bună*. Până sunteţĭ la măestri purtaţi-vĕ bine, fiţĭ ascultătorĭ, ca sĕ vĕ iubéscă aşa, ca atuncĭ, când eşiţĭ calfe, sĕ vĕ róge ca sĕ mai rĕmâneţĭ la ei, ér nu sĕ se bucure c'au scăpat de voi. După ce aţĭ eşit calfe, orĭ după ce aţĭ ajuns măestri, éră sĕ cere purtare bună. Numai aşa puteţĭ înainta în tóte ale vóstre.

Fiţĭ *cruţătorĭ*. Nu aruncaţĭ banii pe nimicurĭ, nu faceţĭ lux, adecă nu trăiţĭ peste puterile vóstre. Ce puteţĭ puneţĭ de-o parte pentru dile negre. Aşa ajungeţĭ la bunăstare.

Fiţĭ *muncitorĭ*. Este o zicală:

„Munca e blagoslovită
„Când te ţii de ea, ai pită“.

Staţĭ de meşteşug. Lucraţĭ cinstit. Numai aşa o sĕ vĕ caute muşteriiĭ. Cu minciuna prândescĭ, dér de cinat nu cinedĭ. Vei înşela numai odată pe unul, i-ai făcut un lucru slab, de a doua-óră nu-ţĭ mai întră în lucrătóre, ba îţĭ mai depărtéză şi alţĭ muşterii.

Fiţĭ *Românĭ bunĭ*. Iubiţi-vĕ naţia, nu vĕ lăpĕdaţĭ de ea. Stringeţi-vĕ laolaltă, ca puii de cloşcă. Apĕraţi-vĕ şi ajutaţi-vĕ unul pe altul. Grijiţĭ de numele vostru. Cine îşĭ lapĕdă legea şi numele, este omul cel mai ticălos, şi nu e vrednic sĕ se uite nimenĭ la el

Acestea le aştéptă dela voi binefăcĕtorii voştri.

Acum sĕ dicem cu toţii într'un glas: Pe marele nostru binefăcĕtor *Mihail Stroescu* Dumnedeu sĕ-l odihnéscă în pace, ér pe generósa Dómnă *Elisa Stroescu*, Dumnedeu sĕ-o ţină la mulţĭ anĭ în deplină sănĕtate!

*

Sute de glasurĭ acompaniară rugăciunea preşedintelui.

D-sa aminti apoi, că din partea d-lui comerciant de aicĭ, *Stef. Chicomban*, i-s'au pus la dispositiă pentru sĕrbătórea de astădĭ douĕ paltóne, douĕ pardesiurĭ şi o vestă. Publicul rĕspunde cu urărĭ de „sĕ trăéscă“ la adresa dăruitorului.

După acestea s'au împărţit între ucenicĭ: 32 pĕrechĭ de cisme, 40 rocurĭ, 39 pantalonĭ, şi cele 5 bucăţĭ, dăruite de d-l Chicomban. Aflăm, că mai târdiu d-l jude *Petru Pop* încă au dăruit un palton bun, pentru un elev.

Bucuria celor împărtăşiţĭ cu ajutóre nu se póte descrie. A fost o adevĕrată sĕrbătóre, adevĕrată di de bucuriă pentru ei acéstă festivitate.

Dela comună.

Braşov, 25 Noemvre.

Şedinţa de Mercurĭ a representanţei oraşului nostru s'a împărţit în douĕ:

In prima parte a şedinţei a presidat vice-spanul, Dr. Friderie *Jekel*, fiind la ordinea dilei alegerea comisarului de poliţie al III-lea şi a unei móşe pentru comunele Dêrste, Nou şi Timis. Alegerile s'au făcut curênd. La propunerea presbiteriului I. Hubbes, la postul de comisar al III-lea de poliţie a fost ales cu aclamaţiune, *Johann Reinisch*, până acum concipient la magistrat.

Mai departe dintre cele 7 concurente pentru postul de móşe la Dêrste a fost alésă, móşa orăşenéscă Catarina Pistauer.

După ce nou alesul comisar de poliţiă a depus jurămêntul, D-l vice-span 'i-a adresat câte-va cuvinte şi cu acésta s'a terminat partea întâiŭ a şedinţei.

Luând apoi presidiul primarul C. *Jakobi* a cerut îndată cuvêntul Dr. *Carl Lurtz*, pentru a face o interpelare în afacerea proiectului de lege privitor la maghiarisarea numelor localităţilor.

Interpelarea lui Lurtz.

După ce arată, că prin proiectul de lege privitor la numele localităţilor vor sĕ ştérgă istoria patriei, în care trăesc mai mulţĭ Nemaghiarĭ decât Maghiarĭ, Dr. Lurtz amintesce de mileniu şi dice, că rĕu fac Maghiarii, când nu recunosc, că la cultura acestei ţĕrĭ au contribuit şi celelalte popóre, cu deosebire însĕ Germanii. Maghiarii ar trebui sĕ fiă mulţămitorĭ Germanilor pentru acésta, ca şi Românilor, carĭ au conlucrat la civilisarea acestei ţerĭ. (Aşa e!) Crede, că se vor mai afla Maghiarĭ deptĭ, carĭ vor recunósce acésta.

Cu pietate amintesse pe regele Sf. Ştefan, care a dis, că acéstă ţĕră va fi nenorocită, décă sĕ va vorbi într'ênsa numai o limbă. Şi astădĭ mare parte a Maghiarilor umblă sĕ stérgă reminiscenţele glorióse istorice de 700 de anĭ ale nobilului popor săsesc şi reminiscenţele de peste 1000 de anĭ ale Românilor, voesc sĕ le stérgă simplu din cartea istoriei patriei nóstre frumóse, în carĭ Saşii şi Românii au sĕvêrşit fapte mărete şi pentru care a curs sângele tuturor naţionalităţilor. (Asa e!) Căcĭ acésta este ţinta noului proiect de lege

Aicĭ sĕ aude dintre Maghiarĭ strigarea: *„nem igaz!“* La acésta Lurtz reflectéză, că décă acésta e convingerea Maghiarilor, atuncĭ sĕ protesteze în gazetele lor, că acest proiect de lege sĕ nu fiă exploatat pentru scopurĭ de maghiarisare. Dér sĕ nu facă glume rele şi cinice cum a făcut fóia lor de aicĭ „Brassói Lapok“, dicênd despre resoluţia protestătóre a comitetului cercului Sibiiu, că cu ea nu ţintesce la alta, decât ca guvernul în locul sigilului, cu inscripţia: „Hermannstädter Kreisausschuss“, ce nu se mai póte folosi sĕ le cinstéscă un sigil nou cu inscripţia: *„Nagyszebener Kreisausschuss“* (Aplause).

Faţă cu acéstă batjocură e timpul ca toţĭ Saşii, fără deosebire de partid sĕ se unéscă a sta faţă cu plănuitul atac asupra onórei poporului nostru. (Aplause sgomotóse).

Pentru părinţii mei sunt în stare sĕ sufer torturile cele mai grozave.

Sergentul.

Un tată şi un fiiu se aflau amêndoi la aceeaşĭ companie, tata ca soldat de rênd şi fiiul ca sergent. Fiind odată regimentul întreg scos la eserciţii, generalul, când comandà „foc“, observà o greşélă mare la compania numită. El merse iute într'acolo drept la sergent şi întrebà nĕcăjit, cine a comis o greşélă atât da mare? Sergentul tăcea. „Déră nu scii vorbi? îl întrebà generalul — „îţĭ voi deschide eu gura?“ Şi îndată porunci sĕ-i dea douĕ-decĭ de beţe. In momentul acesta se lupta un soldat cu sine şi era tocmai sĕ iasă din rênd sĕ vină spre colonel; dér sergentul îi făcù semn sĕ rĕmână la loc. După ce sergentul şi-a luat pedépsa, îl întrebà generalul: „Acum vei sci altă-dată vorbi, când vei mai fi întrebat?“ — „De sigur“, rĕspunse ergentul, „şi şi acuma aşĭ fi sciut rĕspunde, décă vinovatul n'ar fi fost tatăl meu, care nicĭ-odată până acuma n'a fost pedepsit“. Generalul se uità lung la sergent, apoi dete pintenĭ calului şi se duse, fără a dice un cuvênt; dér în diua viitóre îl chemà pe sergent la sine, îl făcù oficer şi-i spuse, că bĕtrânul sĕu tată va fi astădĭ încă lăsat acasă cu pensiune îndoită.

Nu e avere pe pămênt, care m'ar puté face sĕ mĕ lapĕd de numele iubiţilor mei părinţĭ.

Costache Negri.

Sunt mulţĭ ómenĭ, carĭ din felurite motive se lapĕdă de numele familiar al tatălui lor şi iau un nume străin. De-l chiamă pe tatăl lor George, ei se numesc Georgescu; de l'a chiămat pe tatăl lor Manole, ei primesc cu plăcere sĕ se numéscă Manolescu. De a fost tatăl lor protopop, le place sĕ fiă numiţĭ Protopopescu. Ba ce e mai mult, de l'a chiămat pe tatăl lor Paicu, copiiĭ se ruşinéză de numele tatălui lor şi preferă a se chiăma în viitor... *Papinianu*. Acesta este un obiceiŭ rĕu, căcĭ ast-fel se perde numele familiar. Cei ce fac astfel, dau dovadă, că ei nu-şĭ iubesc în adevĕr pe părinţii lor, carĭ li au lăsat un nume cinstit, nepătat, de moştenire.

Cu totul altfel a fost Constantin Negri, unul dintre cei mai vrednicĭ bărbaţĭ ai Moldovei. Tatăl sĕu maşter Conachi, cel mai bogat boer din Moldova, îi promise, că 'i va lăsa lui tótă averea sa colosală, de decĭ de milióne, décă se va învoi sĕ priméscă numele „Conachi“ în loc de „Negri“, el însĕ refusà şi murì tot Negri, nevoind a se lăpĕda de numele nepătat, ce i-'l lăsase iubitul sĕu tată Negri de moştenire.

Poesii.

In prăpastiă...

Pe-un vêrf de stâncă 'mpodobit
Cu muşchĭ bĕtrânĭ bătuţĭ de sóre
Şedea copila zîmbitóre
Cu pĕrul lung şi despletit.

Frumósă, ca o desmierdare
Ea îngâna încet un cântec
Şi sta ca scósă din descântec
Cu ochii pironiţĭ în zare.

Şi glasul ei se perde 'ncet
In umbra farmecului sĕrii
Ca un reflex duios al mĕrii
Ca visul blândului poet!...

Dér... micul Amor o zăresce
Viclén s'ascunde sub desiş
Intinde arcul pe furiş
Şi drept în inimă-o lovesce.

Şi zîmbitórea de pe stâncă
Dispare 'n grópa cea adêncă!...

*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Trebue. ḑice, sĕ se dovedéscă în acéstă sală, că am fost desbinaţ şi că vom lupta uniţĭ prin pericolul şi nĕcasul comun, décă ni-se va ataca ce avem mai scump, mai sfânt, onórea poporului nostru. (Aplause!)

Numele Kronstadt, e un nume de onóre, ca şi Hermannstadt, Bistritz, Mediasch etc. Aceste oraşe au un trecut glorios naţional şi plin de credinţă cătră regele. Décă un Eszterházy, Báttyáni, Szecheny, e mândru pe numele lui, noi putem fi şi mai mândri pe numele nostru „Kronstadt", căcĭ are un trecut istoric plin de onóre, de care nicĭ-odată nu ne vom lăpĕda.

Spune că e convins, că primăria va face tot posibilul, ca prin representanţa comunală sĕ ia posiţiă energică în contra maghiarisării.

Pledéză apoi ca nu numai sĕ se facă petiţiune în dietă, ci, după ce legile dela 48 şi un stravechiu us dă dreptul comunelor a petiţiona şi la regele, magistratul (primăria) din Braşov sĕ se pună în înţelegere cu celelalte oraşe săsescĭ ca o deputaţiune monstră sĕ mérga sĕ se plângă contra acestui proiect de lege înaintea regelui. Destule representaţiuni ale oraşelor şi comitatelor, ca cea dela Cianand, care ne cerea sĕ ne însufleţim pentru maghiarisarea şcólelor nostre, am auḑit, sĕ-şi facă datoria şi comuna şi comitetul nostru. Saşii au dovedit în tóte timpurile că sunt necondiţionat credincioşi Regelui, şi speră că îi vor mişca inimă, căcĭ şi ei este German.

Rógă în fine pe primar sĕ ia la cunoscinţă ceea ce-i agită şi mişcă pe toţĭ.

Incheiandu-şi d-l Lurtz vorbirea sa des întreruptă de aprobărĭ şi aplause generale, a rĕspuns îndată primarul, care între aprobărĭ a declarat, că magistratul (primăria) s'a ocupat deja cu cestiunea şi că va face tot ce-i stă în putinţă spre a corĕspunde doriţelor esprimate de interpelator.

Scrisóre din Bucurescĭ.

Bucurescĭ, 13 (25) Noemvre.

Sosirea Marchizului de Pandolfi. — Primirea studenţilor. — Representaţiunea teatrală. — Noul comitet naţional studenţesc. — Scrisórea lui Jeszenszky.

In fine după multe dificultăţĭ făcute Mărchizului *de Pandolfi* de cătră autorităţile unguresci la Orşova, după intervenirea plenipotenţiarului Italiei pe lângă ministrul plenipotenţiar austro-ungar, ilustrul óspe al României putŭ trece frontiera sosind erĭ diminéţa la órele 6 în Bucurescĭ. — O frumósă primire 'i sĕ pregătise marelui filoromân de cătră cetăţenĭ şi studenţii Universitarĭ; nesciindu-se precis însĕ ḑiua şi ora sosirei — acésta manifestare n'a avut loc, în schimb însĕ îndată ce 'n oraş s'a rĕspândit vestea sosirei sale, numĕroşi senatorĭ, deputaţĭ, profesorĭ etc. — tot ce Bucurescĭul are mai de sémă — s'au grăbit a pune cărţile lor de visită la *„Hotel Continental"* unde ilustrul óspe descinsese.

Marchizul de Pandolfi a venit în Bucurescĭ pentru a supraveghea repetiţiile piesei sale *„Ultimul Clironom"*, tradusă de D-l prof. V. H. Ureche, care piesă se va juca Marţĭ 18 c. la Teatrul naţional — Curtea regală încă va asista la acésta representaţie teatrală, care va fi o adevĕrată sĕrbare pentru distinsul autor: O grandióză şi entusiastă manifestaţie de iubire şi simpatie se va face în acea séră Marchizului de Pandolfi de cătră Universitarĭ; surprise plăcute îĭ sunt reservate pentru acea séră, pe care le voiu face şi eu cunoscute cetitorilor *„Gazetei Transilvaniei"*.

Astă-ḑi la órele 2, delegaţia studenţilor Universitarĭ — în numĕr de vre-o 30 — a fost primită de cătră distinsul óspe care sĕ afla în societatea iubitului profesor V. A. Ureche. Primirea a fost cât sĕ póte de cordială: studentul Vasile *Miculescu*, bineventă în limba francesă, in numele Universitarilor pe Marchiz, care rĕspunse în câte-va cuvinte, ḑicĕnd că se simte fericit a fi gratulat de tinerimea Universitară pe care-o iubesce atât de mult. — Urmĕḑă apoi o întreţinere de vre-o jumătate de oră in care timp ne-a vorbit despre iubirea ce fiă-care trebue s'o pórte naţiunei sale. Indemnându-ne a nu părăsi cu nicĭ un pret câmpul de luptă, pentru emanciparea culturală a némului românesc.

După ce apoi studentul Puşcariu cetesce o odă ocasională, delegaţia universitarilor părăsesce pe iubitul filoromân, care sĕrutând pe studentul medicinist Vasilie Demetrescu — presedintele comitetului naţional studenţesc — rógă pe studenţĭ sĕ considere acésta ca pentru fiă-care în parte.

*

Dumineca trecută 9 c. s'a făcut alegerea noului comitet naţional studenţesc. Alegerea a început la 8 óre a. m. şi s'a finit la meḑul nopţei, Ca nicĭ odată, un deosebit interes s'a dat acesteĭ alegerĭ presentându-se la vot aprópe *o mie* de studenţĭ universitarĭ. Au fost aleşĭ; 1) *Basilie Demetrescu—Brăila* 2) *Septimiu B. Murĕşan*, 3) *George Iorgala*, 4) *Alecs. Antimirénu*, 5) *Ioan Bontaş*, 6) *George Eftimopol*, 7) *Constantin Demetriad*, 8) *Marius Olădescu*, 9) *Ion Vulturescu* — Noii aleşĭ sunt agreaţĭ întregei studenţimĭ şi tinerĭ carĭ presintă serióse garanţii de lucru şi muncă. Noul comitet s'a constituit alegĕndu-se preşedinte: d-l Basilie Demetrescu—Brăila; secretar: Alecs Antemirénu; casier: George Iorgala.

*

Scrisórea lui Jeszenszky, publicată în *L'Indèpendance Roumain* a fost viu comentată de pressa de aicĭ, care a înţeles mistificarea, substituind procesul *„Replicei"* cu acel al *„Memorandului"*. — Comitetul naţional studenţesc va rĕspunde acestei scrisorĭ printr'o altă, care se va publica în ḑiarele străine, germane francese, italiene şi engleze; se va pune în acea scrisóre şi pasagiul din rechizitorul făcut în procesul *Replicei*, unde se ataca România în terminĭ atât de injurioşĭ şi calomnioşĭ.

A. I. L

Festivităţile bisericescĭ şi şcolare.

Din marginea Câmpiei, Nov. 1897.

Stimate D-le Redactor! Am avut bucuria de-a puté lua parte la trei festivităţĭ bisericescĭ şi şcolare una după alta şi cred, că voiŭ face o plăcere cetitorilor preţuitului D-Vóstrĕ ḑiar, décă le voiŭ descrie aci pe scurt.

Anume Duminecă în 23 Octomvre n. s'a sfinţit biserica română gr. cat. din *Iuş*, în diecesa Gherlei, prin Rev. Dn. canonic *Papiu* şi M. O. Dn. Ilariu *Boroş*, profesor de teologiă în Gherla, dimpreună cu protopopul şi cu preoţii din tract. După sfîrşirea actului divin ne-am întrunit cu toţii în casele parochiale la un prânḑ comun, cu care ocasiune s'au ţinut multe şi frumóse toasturĭ.

Ceea ce m'a încântat şi veselit cu deosebire, este biserica cea frumósă, pe care vĕḑendu-o trebue sĕ-i créscă inima de bucuriă orĭ-cărui Român, cu atât mai mult, fiind că comuna Iuş este pe jumĕtate maghiară, ba încă chiar maghiară. Cu câte greutăţĭ a avut de-a se lupta bietul popor român din acéstă comună şi câte ostenelĭ, ba chiar şi neplăcărĭ a avut sĕ întimpine vrednicul sĕu preot, d-l *Lazar Papiu*, până când şi-au vĕḑut dorinţa împlinită!

Dér Dumneḑeu e bun şi celui sîrguincios îi ajută în luptă. Eu doresc bunului popor din Iuş şi harnicului lor preot, ca atot-puternicul Dumneḑeu sĕ le lungéscă firul vieţei încă mulţĭ anĭ fericiţĭ, ca sĕ pótă lăuda pe Părintele ceresc în acea casă sfântă pentru care atât de mult au jertfit şi ostenit!

*

A doua festivitate îmbucurătóre, la care am luat parte, este sfinţirea şcólei din *Ciceu-Cristur*.

Sunt vre-o doi anĭ, de când în acéstă comună isbucnise un gróznic foc, care a prefăcut în cenuşă şcóla, biserica, casele parochiale, precum şi comuna de jumĕtate. Dér şi aicĭ Dumneḑeu a ajutat poporului român, care s'a recules, s'a pus pe lucru şi în timp de doi anĭ a făcut aşa ḑicĕnd minunĭ, căcĭ pe lângă casele lor proprii, şi-au dat silinţa, de şi-au făcut şi biserică, case parochiale, precum şi şcólă, tóte frumóse şi în stil modern. Când am vĕḑut tóte acestea am rĕmas uimită şi mi-am ḑis: mulţĭ alţii într'o viéţă întrégă nu fac atât, cât au făcut aceştĭ bravĭ Românĭ în doi anĭ!

E lucru neîndoios, că şi aicĭ meritul îl are în prima liniă capul, adecă preotul, care aicĭ este d-l *George Isaiŭ*. Acest sîrguincios şi mult stăruitor preot a venit în Cristur numai de doi anĭ şi étă unde a ajuns cu resultatele sale! Pare că providinţa l'a trimis spre mângăiare şi de ajutor acestui popor tocmai în ḑilele cele mai grele ale lui. Faptele îl laudà mai mult decât cuvintele, de aceea eu nicĭ nu mai am ce ḑice.

Mai am de adaus însĕ, că cu ocasiunea acestei sĕrbărĭ s'a dat séra şi o petrecere în favorul şcólei. Durere, petrecerea n'a prea fost cercetată, căcĭ mulţĭ din apropiere, carĭ ar fi putut sĕ vină cu uşurinţă, au absentat spre mirarea nóstră. Chiar şi d-l protopop tractual a lipsit, deşi eu vĕḑendu-l cam pe la 5 óre eşind în trăsură dimpreună cu dómna, am fost mai mult ca sigură, că acolo merge. Cu toţii am fi dorit sĕ-l putem saluta în mijlocul nostru şi am regretat absenţa d-nialor.

Mie, ca străină, vréu a ḑice ca venită din depărtare, mi-s'a părut, că damele din acele părţĭ îşĭ petrec de tot retras, de tot străine unele de altele, din care causă petrecerea e monotónă, fără însufleţire. Altfel sciu sĕ-şĭ petrécă Româncele de pe Câmpiă şi alte părţĭ. De domnĭ nu ḑic; ei şi-au petrecut prietinesce şi frăţesce. După ce li-s'a urît cu jocul, s'au retras în altă odaiă şi apoi acolo sĕ fi vĕḑut veselie şi petrecere, apoi cântece românescĭ şi chiuiturĭ, de credeai, că nu se mai sfîrşesc. Aci am avut plăcerea de-a auḑi cântând pe d-nii Pompeiŭ *Murĕşan* teolog abs. şi Teodor *Olteau*, carĭ cu tonurile lor de tot plăcute, dulcĭ şi puternice ni-au procurat momente de rară plăcere.

Dér termin cu asta, căcĭ mai am şi altele.

*

Mai am sĕ vĕ descriu şi festivitatea a treia, la care am luat parte. Este sfinţirea nouei bisericĭ române greco-cat. din *Lechinţa săsescă*, ce s'a făcut acum în 7 Noemvre n. prin M. O. Dn. *Alesandru Silaşi*, protopopul Bistriţei, însoţit de mai mulţĭ preoţĭ, ér cântările le-a esecutat corul din Bistriţa, în frunte cu dirigentele *Bratescu*, care după cum mi-s'a spus e numai de vre-o cincĭ lunĭ în Bistriţa şi în acest scurt timp a făcut cu corul un progres de minune.

După actul sfinţirei am mers cu toţii la masă în hotelul principal, unde am prânḑit în sunetul musicei din loc, întreruptă din când în când prin toasturile bine alese şi potrivite. La masă am avut între noi şi pe d-l protopretore din Bistriţa, pe d-nul preot evangelic din loc, pe d-l notar şi alţii, carĭ au sprijinit fórte mult causa nóstră, pentru care fapt d-l *Negruţ*, preotul Herinei şi şi al Lechinţei, li-a mulţămit printr'un toast fórte bine şi nimerit. Toţĭ aceştĭ domnĭ ne-au onorat şi la concertul şi la petrecerea, ce a urmat mai târḑiu.

Concertul a fost dat de cătră corul din Bistriţa, compus tot din tinerĭ ţĕranĭ şi copile ţĕrance. Concertul a reeşit fórte bine. D-nul dirigent Bratescu merită tótă lauda şi-l rugăm sĕ mérgă cu stăruinţă înainte, căcĭ va ajunge departe. Domnii din Bistriţa ar trebuì sĕ se intereseze şi sĕ-l sprijinéscă cu toţii în acéstă cale a d-sale. M'a durut când mi-s'a spus, că nu prea fac cu toţii astfel.

E tómnă...

Când frunḑele dispar în vêntul sĕrii
Ce trist cuvênt eştĭ tu, melancoliă...
Cu ele-aşĭ vré sĕ plec. Pe veciniciă
Perdut în umbra dulce-a nepăsării!..

Se duce valea lină pe câmpiă
Şoptind un basm din timpul desmerdării...
'L'ascult cu drag, privind pe 'ntinsul zării,
Dér înzadar!.. ce-a fost n'o sĕ mai fiă!..

E tómnă 'n viéţa mea acum, iubită!..
Privirea ta duióză, adĕncită
'Mĭ-ar spulbera din sufletul meu céţa...

O! vino ér, zimbesce-'mĭ ca 'nainte!..
Când stam în faţa ta, ca 'n rugăminte
Ce primăvară dulce era viéţa!..

*

M i l ă...

Pe drumurĭ rĕmasă, sĕrmana copilă,
Desculţă pe strade umbla după milă
De-arêndul prin case sfiósă intra
Eşia apoi tristă şi jalnic plângea.

Cu pĕrul pe spate bătută de vênt
Când lumea se 'mbracă în negrul vestmênt
Ea plécă trudită, cuprinsă de-un gând;
Pe grópa mămuţei s'adórmă plângênd.

Şi nóptea se lasă cu liniştea-i rece...
Puterea ei tótă cu 'ncetul se trece,
Durerea o 'nvinge şi-adórme pe florĭ
Şi dórme ca dusă trezindu-se 'n zorĭ!..

Se simte slăbită. Din cer plóia cade
Şi fómea nebună o mână pe strade,
Dér... şi acum, ca şi-alt' dat' de lume gonită
Ea plécă spre sară la mama-'i iubită.

Şi ceriul trăsnesce în urlet de vênt
Ea capul 'şĭ-aşéḑă pe negrul pămênt
Şi 'n vis par' că vede pe draga ei mamă
Că 'i rîde... o strigă, la sînu'i o chiamă.

Şi plânge, căcĭ simte, că nu póte merge
La raiul iubirei ea vré sĕ alerge!....
. . . . . .

Şi când venì ḑiua, copila trudită
Dormea încă dusă... de ceriurĭ trăsnită!

Zacharie Bârsan Sân-Petreanul.

Cumnaţii sórelui.

A fost odată un om şi a avut trei feciorĭ şi o fată. Feciorii erau toţĭ trei holtei şi fata era fecióră, numai bună de măritat. Dér părinţii nu o lăsau sĕ se mărite, orĭ-cine o cerea. Şi o cerea mulţĭ feciorĭ, că era fata cu şedere, dér părinţii nu voiau nicĭ decât sĕ o mărite.

De aceea fata era tare supĕrată, că-i venise vremea măritişului. Se gândì ea mult şi se rĕsgândì, cum ar face, sĕ nu o mai oprésca părinţii dela măritiş? Se puse decĭ şi luà câte-va fuióre şi şi-le împletì în pĕr şi când mătura prin casă, cum îi băteau coḑile pe spate, la mumă-sa 'i-se părea, că fata 'i căruntă. Şi se întristà muierea, că orĭcum, da-i ruşine mare, când o fată împletesce cóḑă albă, căruntă. Şi spuse la bărbatu-s'o: Mĕ omule, fata nóstră împletesce cóḑă căruntă. — Dóră nu?! — Ba aşa, ḑĕu aceea! — Atuncĭ o mărităm, numai de-ar mai cere-o cine-va. Aşa s'au sfătuit bĕtrânii.

Intr'o séră numai aud la feréstră: bade, dai fata după mine? — Ţi-o dau, numai vină în casă, sĕ te vĕd. Dér cel dela feréstră i-a rĕspuns: Io în casă nu întru, fără te mai întreb încă odată: Da-i-ţĭ fata după mine? — Ţi-am mai spus odată, că ţi-o dau numai hai în casă sĕ te vedem şi sĕ-ţĭ mai dau ceva pe lângă ea. Dér cel dela feréstră ér i-a rĕspuns: Te mai întreb odată, apoi vecĭ purure vecĭnică nu te mai întreb: Da-i-ţĭ fata după mine? De ţi-o dai — las'o sĕ vină afară, că eu în casă nu-ţĭ întru; de nu, mai mult nu o cer.

Şi şi-a lăsat fata sĕ iasă afară, ér cel dela feréstră a dus'o, şi atâta au mai sciut părinţii de ea. Feciorul cel dela feréstră era chiar sfântul Sóre luminat; trupşor fără de pĕcat.

Şi s'au dus amêndoi până la curţile lui cele luminate şi au pe-

De-altmintrelea și la acéstă festivitate a fost de tot slab representată inteligența nóstră din Bistrița, deși Lechința e fórte aprópe de domnialor. Afară de stimabila familiă a d-lui protopop Silași, n'am vĕḑut din Bistrița, decât familia Scurtu și Roșu, încă vre-o trei tinerĭ și apoi ţĕrănime, care a fost în numĕr mare. Chiar nicĭ Câmpia nu a fost bine representată, după cum ar fi trebuit, dér totuși a întrecut pe Bistrițenĭ, măcar'că aicĭ cu mic cu mare trebuia sĕ ajutăm și sĕ încuragiăm, ca sĕ vedem pe aceștĭ Românașĭ asemenea cu alții, sĕ-i vedem și cu o școlă măcar cât de mică, numai sĕ nu rĕtăcéscă sermanii de ei, mai bine sĕ mai lăsăm din lux și sĕ dăm pentru bisericĭ și școle, că numai atuncĭ vom puté înainta după cum e dorința.

Petrecerea a durat numai până cătră 1—2 óre după meḑul nopții, căcĭ tinerĭ au fost puținĭ, fiind pe la școlĭ, ér domnișórele neavênd cu cine juca, petrecerea a trebuit sĕ se termine curênd.

Dér pentru-că am fost puținĭ, sĕ nu se crédă, că dóră nu ni-am fi petrecut bine. Câțĭ am fost și cât am fost împreună, am petrecut într'o armoniă și veseliă esemplară. Partea leului o are aicĭ familia d-lui protopop Silași, care atât dênsul, cât și simpatica-i soțiă au contribuit fórte mult la buna reușită a acestei serbărĭ atât la biserică, cât și la prânḑ. La petrecere ni-au făcut o plăcere de tot mare prin purtarea tot atât de prietenósă față de inteligență, ca și față de ţĕrănĭ. Dómna protopopésă póte fi numită cu dreptul patróna acestor serbărĭ.

Și venitul curat al serbărilor a fost destul de frumos, căcĭ după cum sunt informată, s'au incassat cu totul *vre-o 200 fl.*

O dorință am și aceea este, ca cât mai curênd sĕ ne vedem la sfințirea școlei din Lechința, ca sĕ nu fie silițĭ bieții copilașĭ de Român a merge la școla săsescă, unde aud mai multe vorbe neplăcute dela ceilalțĭ băieții. Și acéstă dorință curênd se va realisa, numai sĕ fiă una toțĭ, atât domnĭ cât și ţĕranĭ. Voesce și vei puté! Bate și ți-se va deschide!

O Română.

Grațiă și temniță. Stăpânitorii ungurĭ, de îngâmfațĭ ce sunt, caută tóte mijlócele pentru a-i face pe Românĭ sĕ înțelégă, că ei au astăḑĭ în mână tótă puterea și că, décă vréu, pot în orĭ-ce moment sĕ ne arunce în temniță și sĕ ne scótă din temniță.

Așa au făcut cu d-l Andreiŭ *Balteș*, i-au iertat și cele 5 lunĭ de temniță, la carĭ mai era osîndit în procesul din urmă al „Tribunei". Astfel d-l Balteș, a fost pe neașteptate deplin grațiat de Majestatea Sa la propunerea guvernului.

Dér pentru aceea în temnițele ungurescĭ sufer încă destui Românĭ. In închisórea de stat la *Vaț* a întrat înainte de asta cu vre-o lună de ḑile parochul *Vasilie Morariu* din Poiana Aiului, osîndit la ḑece lunĭ și jumĕtate.

Tot în temnița dela Vaț va mai întra încurênd, după cum am mai spus, preotul *Mihaiŭ Rubinoviciu* din comuna bănăţénă Brusnic, fiind osîndit la 6 lunĭ.

Nicĭ temnița de stat dela *Seghedin* n'a rĕmas de-un șir de anĭ încóce aprópe nicĭ o ḑi liberă de Românĭ. In timpul de față se mai află în acéstă temniță d-nii *Ioan Simu*, alumn al seminariului teologic din Blașiu; *Crucian Simu*, învĕţător în Ciufud, lângă Blașiu, și *George Făgărășan*, învĕţător în Tiur, tot lângă Blașiu. Cest din urmă osîndit la un an și jumĕtate pentru-că a cântat cu corul de plugarĭ înființat de dênsul cântărĭ naționale românescĭ. Pentru același lucru sunt osîndițĭ de-altmintrelea și ceilalțĭ doi soțĭ ai sĕi.

Nu mai amintim aicĭ de alțĭ mulțĭ, carĭ au eșit și carĭ póte mai au sĕ intre parte în temnițe de stat, parte în temnițe ordinare, parte în aresturĭ polițienescĭ. Ajunge și numai atât, pentru ca aflând de ele un străin, care nu cunósce stările dela noi, sĕ-și închipuéscă, că în acéstă ţĕră de bună sémă a isbucnit vre-o revoluțiă, ca bună-óră în Creta, orĭ Macedonia, căcĭ într'un stat civilisat nu e cu putință sĕ se întêmple atâtea întemnițărĭ politice în timp de pace.

La începutul postului de Crăciun.

Mare minte și multă esperiență au trebuit sĕ aibă cei 300 de Sânțĭ Părințĭ, carĭ au osêndit sĕ postéscă creștinii douĕ ḑile în sĕptĕmână și cele patru posturĭ, la toțĭ binecunoscute.

Eu nu cunosc mai de-aprópe și mai de amĕruntul motivele, ce i-au îndemnat a face acestea; dau însĕ cu socotéla, că acei 300 de Sânțĭ Părințĭ au dorit, ca cu prescriptele lor sĕ facă un mare bine creștinilor, sĕ-i regenereze, sĕ-i întăréscă trupesce și sufletesce, și sĕ-i învețe a sci a se înfrêna pe sine, ca apoi sĕ scie și pótă înfrêna, adecă a ține în frêu, a comanda, a ordina și ei altora.

Pentru-că tot omul orĭ are casă și familiă, orĭ n'are, îndată ce întră și trăiesce în societate, trebue séu sĕ comande, séu sĕ asculte, adecă sĕ asculte nevasta și copii de bărbat, séu întors. Tot astfel și în societate, de vom fi numai doi, unul comandă și celalalt ascultă. Cum va sci, cum va puté ordina séu porunci cine-va altuia, décă nu se va deprinde a-și poruncĭ și-e-și, a fi domn peste voia sa.

Sciu eu, că omul are voiă liberă, dér libertatea încă e ţermurită; liber sunt eu sĕ dau și pun foc la casa mea, numai sĕ nu se aprindă și a vecinilor; liber sunt eu sĕ mănânc, ce am și ce mi-a dat Dumneḑeu, numai sĕ am tot-déuna, lapte, brânză, carne, lard (slănină), etc. Insĕ fiind-că după cum vedem în tóte ḑilele, cea mai mare parte de ómenĭ, fiă cât de muncitorĭ, cât de păstrătorĭ, nu au tot-déuna lapte, brânză etc. în casele lor, și nicĭ banĭ ca sĕ le pótă cumpĕra, e mare bine, că cei 300 Sânțĭ Părințĭ le vin în ajutor, prescriind atâtea și atâtea ḑile de post, pentru-că atuncĭ ei nu simt sĕrăcia, nu se cred nefericițĭ neavênd lapte, brânză, lard în casele lor. Ei sunt fórte mulțămițĭ, că a venit sântul post, și, avênd destule bucate de post, sunt fericițĭ și mulțămesc lui Dumnnḑeu, că ia dăruit cu de tóte și se laudă în gura mare, că ḑĕu ei se simt mai bine, mai ușorĭ, mai sănĕtoșĭ, decât când mănâncă carne.

Unde sĕ punem bucuria și petrecerea, ce o au ei la prinderea postului, cu turn de plăcinte, cu rață, gâscă séu purcel fript, cu vinars îndulcit, cu vin, cu jocurĭ, cu glume, carĭ fac sĕ-și uite lipsele, nĕcazurile, supĕrările ḑilnice. Unde punem, cu câtă bucuriă aștéptă ei Crăciunul, câtă plăcere de-a gusta și mânca bucate gătite cu carne de porc, cârnațĭ, cârtaboșĭ, costițe fripte în frigare, — pare că acuma aud cum mai sfâre acestea tóte la Crăciunul românesc și-mĭ lasă gura apă după ele!

Tóte aceste plăcerĭ, petrecerĭ, bucurii, cei ce nu postesc nu le au, nu le simt. Ei sunt aprópe ca caii, ținuțĭ la grajd tot-déuna numai cu fên și ovĕs, când nu mai gustă iérba cea dulce ca mierea și verde ca iedera, nicĭ nu au ocasiune a întinde câte-o fugă bună cu códa ridicată pe livadia cea verde și plină de florĭ.

Dér eu cred, că cei 300 de Sânțĭ Părințĭ când au prescris pentru creștinĭ posturile, nu au avut în vedere numai lipsa, neaverea, sĕrăcia, petrecerea și mulțămirea creștinilor, ci și întărirea, împuternicirea și întrămarea lor în contra elementelor naturei. Așa de esemplu postul Crăciunului nu l'au prescris numai pentru ca în acest timp nu mai dau lapte oile, caprele, vacile, pentru-că s'a păpat lardul din pod, séu cămară, séu s'a rânceḑit; ci pentru ca creștinii sĕ pótă suporta cu mai mare succes frigul, care fiă tómna cât de frumósă, tot se presentă de-odată cu Catarina călindarului gregorian și acésta o pricep și voiŭ sĕ o demonstru așa:

Fiind bucatele de post mai anevoiă de consumat, decât cele de dulce, stomacul trebue sĕ desvólte mai mare activitate, ca sĕ le pótă asimila, și activitatea acésta produce mai mare căldură în corp, decât laptele, turta cu urdă; apoi și untul de lemn, cu care găteau odinióră boierii, și uleiul de in, cânepă, flórea sórelui e cu mai mare putere, decât untul, unsórea și untura. Așa fiind, creștinii carĭ postesc, supórtă frigul cu așa nepăsare, ca și când nu ar fi frig de loc.

Trece frigul cel de 18—20° R., vine Crăciunul, se măresce ḑiua și prinde a se ochii pămêntul alb, atuncĭ Sânții Părințĭ ne dau voiă sĕ trăim cu cărnării, carĭ se și potrivesc cu o climă mai blândă. Vai de cerbĭ, de capre și căprióre, vai de mistreţĭ în cele 2—3 lunĭ, cât e acoperit pămêntul cu nea, și bucuria vênătorilor!

Trecênd călindarul, și Faur trece și cu el trece și pofta de-a mai mânca carne de porc și mistreţĭ. Ne vine gust sĕ mâncăm carne de pui și cei bine sănĕtoșĭ de miel. Ei, dér mieii sunt rarĭ și carnea lor scumpă, nu o pot avé numai avuții — și ca sĕ nu simtă neavuții lipsa, și sĕ se supere, că nu-și pot procura carne de miel și puișorĭ, Sânții Părințĭ le vin într'ajutor. Alt post, alt mijloc de a nu simți miseria, și a se întrarma și întări ca sĕ pótă lucra.

Peste cele 3 lunĭ de iérnă ómenii, parte ne-avênd, parte fiind pămêntul înghiațat, neputênd lucra, se moleșesc, se slăbesc. Cu venirea lui Martie — ḑeul rĕsbóielor la bĕtrânĭ — se desghiață pămêntul, și ómenii ar puté lucra, dér fiind-că cu traiul cel bun, după închipuirea unora, s'au moleșit, s'au îngreunat, ba chiar a slăbit, vin cei 300 Sfințĭ Părințĭ și prescriu cu multă pricepere, mai întêiu o sĕptĕmână de brânză, ca trecerea dela cărnării la legumării sĕ fiă mai ușóră, apoi érăși post.

Cei ce postesc — și eu așĭ dori ca sĕ postim toțĭ cei tarĭ și sănĕtoșĭ — érăși au ocasiune de a mânca turnurĭ de plăcinte și fripturĭ peste fripturĭ. Și apoi cu câtă nerăbdare numĕră ḑilele până la Vinerea S-lor Pascĭ! Aceștia toțĭ cei ce trăesc — cum am ḑis mai sus — trăesc ca caii, nu o simt, sângele lor nu se premenesce, nu se alternéză, nu se întineresce, ca al celor ce au postit.

Și décă a postit, pe câtă vreme nu avea lapte, nu avea ouĕ, și era prea scumpă carnea de miel, acum

---

trecut numai amêndoi un an de ḑile; diminéța eșia de acasă tinerĭ și frumoșĭ cât era ḑiulița lumina și încălḑia pe cei bunĭ și pe cei rĕi, ér séra se întorcea acasă cărunt și sbârcit de câte rele vedea în lume. Cum îșĭ vedea însĕ nevasta, ér întinerea, de gândiai că-'i un fecior de douĕ-ḑecĭ de anĭ.

Dér părinții și frații ei nu sciau nimic despre ea; ea nu le trimise nicĭ o veste, ér ei nu sciau după cine au dat'o și în ce parte au dus'o?

La anul îi cuprinse pe toțĭ dorul sĕ o vadă, orĭ baremĭ sĕ afle vre-o veste de ea. Decĭ se hotărî feciorul cel mai mare sĕ mérgă sĕ o caute. Și plecà și se duse multă lume 'mpĕrăție, până îl îndreptà Dumneḑeu sfântul chiar la curțile sórelui și-și aflà sora singură, făcênd de cină. Se bucurară ei mult, că se mai vĕd, și-l întrebà ea, ce-i fac frații și părinții, ér el îi spuse, că toțĭ sunt sănĕtoșĭ și ar face bine, numai pier de dorul ei.

Intr'aceea nimerì acasă și Sfântul Sóre. Și era sfântul sóre bĕtrân, de câte rele o vĕḑut în lume. Dér cum i-a pus nevasta apă de spălat îndată a 'ntinerit de ai fi jurat, că-i un fecior de douĕ-ḑecĭ de anĭ. Apoi li-a pus de cină și au cinat toțĭ trei împreună. Sĕ mâncăm și sĕ ne veselim, cumnate, ḑise Sórele cătră fecior — și sĕ mulțămim lui Dumneḑeu, că ne vedem cu bine. Ér după cină i-a dat un cal și a ḑis: uite, cumnate, calul acesta, sui pe el și te du, și nu sta nicăirĭ, până unde n'a da el cu picioru 'n pămênt. Unde va sta el de voia lui și va da cu picioru 'n pămênt, acolo stăi și umple vasul acesta de apă și de pe lângă fântână culege iarbă și-mĭ adă; dér sĕ nu te uiți înapoi, după ce plecĭ de acolo; âmblă și tu o nópte, cât âmblu eu într'o ḑi.

Și se suì feciorul călare și plecà pe calul cumnatu-s'o, p'a Sfântului Sóre. Dér nu mult a mers și-a dat de trei muierĭ și de cincĭ fete. Acelea au fost *măiestrele*. Și cum l'au vĕḑut, l'au oprit în loc și l'au întrebat: Unde mergĭ, voinice? — Mĕ duc până la fântâna Sórelui sĕ aduc apă și de pe lângă fântână sĕ adun iérbă. — Nu merge, voinice, stăi și jócă cu noi, că-ți aducem noi și apă și iérbă.

El, ușor de minte, s'a coborît de pe cal și a tot jucat cu ele pâna s'o urît, apoi i-a umplut măiestrele plosca cu apă și dĕsaga cu iérbă și s'a întors acasă la Sfântul Sóre: — Ei, dér fost'ai cumnate? — Fost. — Și adus'ai? — Adus! — Bine!

Atuncĭ Sórele întrà în grajd și dĕdù la cal iarba, dér calul nicĭ nu se uita la ea; și i-a adus apa sĕ bea, dér calul întorcea capul dela apă. Hm! gândì Sórele, cumnatul meu vré sĕ mĕ amăgéscă! Nu-i nimic!

Apoi întrà în casă și ḑise cătră fecior: Hai, cumnate sĕ mâncăm, sĕ ne desfătăm, c'apoi îi merge sĕ spui la ai noștri cum ne-ai aflat.

Si au mâncat și s'au veselit apoi și-a luat rĕmas bun feciorul și a plecat cătră casă. Când a ajuns acasă, l'au întrebat părinții și frații, că aflat'a pe soru-sa? Dér el nu putea ḑice numai: *blea, blea, blea*! Amuțise, părinții s'au supĕrat gróznic când l'au vĕḑut mut, dér n'aveau ce-i face.

La anul dup'aceea, s'a cerut feciorul cel mijlociu sĕ mérgă sĕ-și caute el sora. Și l'au lăsat părinții și s'a dus și a imblat chiar ca frate-s'o cel mai mare și s'a 'ntors mut acasă.

Acum părinții erau și mai supĕrați. Și cum nu vor fi, când de fată nu sciu nimic, ér feciorii când s'o caute, amuțiră!

Dér nu trecù mai bine de un an și ḑise feciorul cel mai mic: Tată merg eu sĕ o caut și de bună sémă o aflu. — Ba tu, dragul tatii, **ogoi-te** locului, de nu, vei amuți și

BCU Cluj / Central University Library Cluj

sunt mângâiaţĭ, avênd de tóte şi simţindu-se întăriţĭ şi regeneraţĭ prin post, aşa încât cu îndoită bucuriă aştéptă nu numai serbarea Sântelor sĕrbătorĭ, ci şi munca cea grea a pământului, în arşiţa sórelui, în contra vênturilor, ploilor şi a tuturor furtunilor.

Aşa déră că mare minte şi multă pricepere şi esperienţă au avut cei 300 de Sfinţĭ Părinţĭ? Veniţĭ sĕ urmăm cu bucuriă, cu bună voinţă şi plăcere prescriptele Lor! nu ca o povară, ca o sarcină pentru spăsirea pĕcatelor, ci ca prescripţiune dietetică potrivită cu starea nóstră şi cu clima în care trăim.

Braşov, 27 Nov. 1897.

I. A. Severu.

SCIRILE DILEI.

— 15 (27) Novembre.

Procesul Românilor din Curticĭ. Joia trecută s'a pertractat înaintea tribunalului din Arad procesul, ce a fost intentat în contra unui mare numĕr de locuitorĭ romănĭ din Curticĭ, carĭ pe basa mărturisirei unor mincinoşĭ au fost daţĭ în judecată pe cuvênt, că cu ocasiunea serbărei mileniului ar fi demonstrat şi aţîţat la ură în contra Ungurilor şi a patriei. La pertractare s'a dovedit însĕ, că tóte au fost mincinunĭ şi toţĭ acusaţii au fost achitaţĭ.

„Liberul Israil". Cu numele acesta se înfiinţase o societate jidovéscă în Budapesta, care avea de scop sĕ facă mai multe schimbărĭ în legea jidovéscă, ca de esemplu serbarea Duminecei în locul Sâmbei etc. După cum sonne acum o fóiă din Budapesta, ministrul ungurescu de interne Perczel *n'a voit sĕ întăréscă statutele acestei societăţĭ* şi aşa ea va trebui sĕ se desfiinţeze. Se vede, că pe ministrii ungurĭ nu-i lasă inima sĕ strice legea şi obeciuirile fraţilor lor jidanĭ. Mai bucuros vréu sĕ strice legea creştină, decât cea jidovéscă.

Tifosul. Ni-se scrie din Tohanul vechiu, că acolo s'au întêmplat în ḑilele din urmă şése casurĭ de febră tifoidă (tifos), dintre carĭ un deces. Se ḑice, că bóla a fost adusă de unii muncitorĭ, carĭ au venit din Bucurescĭ.

Portul scrisorilor pentru străinătate se va urca dela 1 Ianuarie 1898 la 25 banĭ (socotit după banii cei noi), ceea ce face 12½ cr. în loc de 10 cr., cum a fost până acum. In interiorul ţĕrei însĕ portul postal atât pentru scrisorĭ, cât şi pentru cărţile de corespondenţă, va rĕmâne ca şi până acum.

Concert şi bal românesc în America. Din New-York, în America, 'i se scrie revistei „România Musicală", că în acel mare oraş american s'a dat în 22 Octomvre a acestui an un concert urmat de un bal anume românesc, la care şi-au dat întâlnire toţĭ Românii aflătorĭ în New-York, al căror numĕr este destul de însemnat. La bal s'a vorbit numai românesce, s'au jucat „Hora", „Sârba" etc., s'a ţinut chiar şi un discurs în dulcea limbă românéscă. A fost o petrecere plină de veseliă, cum rar se pomenesce. Acum se fac pregătirĭ pentru arangiarea unui *bal costumat românesc*. Tot în 22 Octomvre a debutat la teatrul „Kiets" de-acolo artistul bine cunoscut la Bucurescĭ Alexandru *Tacianu*. In New-York se află mulţĭ Romănĭ, mai ales dela Bucurescĭ. Printre aceştia e şi majorul Poenaru, care este un profesor de pian bine vĕdut în New-York.

Nonă firmă comercială română în Braşov. D-l *Nicolae Duşoiu*, unul dintre comercianţii romănĭ fruntaşĭ din oraşul nostru, retrăgêndu-se din firma „Ioan Duşoiu & Fiu", şi-a deschis negotul sĕu propriu, cumpărând prăvălia de coloniale şi bumbăcării a rĕposatului Ioan Teclu, căreia i-a dat o întindere mai mare, completându-o şi îmbogăţindu-o. Firma d-lui Nicolae Duşoiu, numită *„La Seceleana"* şi aflătóre în fruntea pieţei nóstre, sub banca „Albina", dispune de un magazin bine asortat cu tot felul de mărfurĭ coloniale şi de băcăniă, cu deosebire bumbacurĭ de ţesut, arniciorĭ de tóte colorile, ţesăturĭ de casă, pânză crétă etc. tóte de calitatea cea mai bună. Solidi tatea dovedită şi marea esperienţă, ce d-l Nicolae Duşoiu o are pe acest teren, pun publicul cumpărător în positiunea, de-a se puté adresa cu tótă încrederea către acéstă nouĕ firmă comercială română din oraşul nostru.

Concert. Musica militară va concerta mâne, Duminecă séra, la otelul „Pomul verde". Inceputul la 7½ óre. Intrarea 20 cr.

Milióne risipite pentru tutun. Direcţiunea monopolului de tutun a publicat o statistică, după care dela începutul anului current până la finea lui Septemvre, va sĕ ḑică abia în timp de nouĕ lunĭ, fericita poporaţiune a acestei ţĕrĭ a aruncat în vênt horibila sumă de *36 903,604 fl.* Din acésta sumă 33.953,036 fl. cad pe tutunul comun, ér' 2.950,657 fl. 23 cr. pe tutun de specialitate. In anul trecut în acelaşĭ timp s'a fumat 33 852,271 fl. 06 cr. tutun comun, 2.875,892 fl. 08 cr. tutun de specialitate, cu totul 36.728,163 fl. 14 cr. Astfel în anul acesta s'a consumat mai mult tutun în suma de 175,440 fl., adecă cu *5 percente mai mult.* In timpul acesta s'au fumat numai puţin de 581.237,616 ţigarete.

Impedecarea nascerei bólelor de copii urméză atuncĭ, când copilul va avé un organism oţelit şi capabil de a resista, care nu va lăsa a se desvolta germenele bólei. Sunt diferite preparate medicinale în comerciu, carĭ urmăresc acest scop, dér este în genere cunoscut, că esistă numai un singur mijloc, care corĕsounde în tóte privinţele cerinţelor ce i-se face, şi acest mijloc este untura de pesce (Leberthran). Copiilor le vine grĕţă de a lua obicinuitul Leberthran; acest inconvenient se delătură prin Leberthranul lui Zoltan, care n'are nicĭ gust nicĭ miros rĕu, şi de aceea atât copiiĭ cât şi ómenii adulţĭ îl iau bucuros. Depositul general în farmacia lui Zoltán Béla Budapesta V. Nagy korona-utcza 22 — unde se capĕtă cu 1 fl. sticla.

Teatru german. Mâne, Duminecă se vor da douĕ representaţiunĭ. La 3 óre d. a. se va juca comedia: *„O. diese Schwiegermutter"*, ér séra: *„Ein Böhm in America"* cu 5 tablourĭ şi cu cântărĭ de Bruno Happert. In acéstă piesă va juca şi escelentul comic Ad. Rakowitsch ca ósne.

Literatură.

A esit de sub tipar şi se află de vêndare la librăria archidiecesană din Sibiiu: **Abecedar maghiar** pentru şcólele elementare poporale de *Matei Voileanu*, asesor consistorial şi *Petru Bod*, director la şcólele elementare de stat din Sibiiu. Partea I. Tiparul tipografiei archidiecesane. Preţul 25 cr. legat. Acest manual e împărţit în 2 părţĭ. Partea primă tractéză: a) despre literile micĭ, scrierea şi cetirea lor; b) despre literile marĭ, scrierea şi cetirea lor în legătură cu esercitiile literilor micĭ. Partea II cuprinde 37 piese de cetire, dintre carĭ 24 în prosă şi 13 în poesiă de cuprins uşor. Lângă piesele în prosă sunt şi esercitii gramaticalĭ, precum şi regulele cele mai neapĕrat de lipsă la cunóscerea şi aplicarea limbei maghiare. La finea cărţii e un vocabular, în care sunt cuprinse tóte cuvintele aflătóre în singuraticele esercitii şi piese de cetire. Atât materialul acestui manual şi împărţirea lui, cât şi tiparul sunt fórte bine îngrijite. E aprobat ca manual pentru şcólele nóstre elementare din partea Consistorului archidiecesan din Sibiiu prin circularul dela 14 August 1897 Nr. 5318 şcol.

*

Librăria Stork & Müller din Bucurescĭ ne anunţă, că ḑilele acestea va apăré cunoscutul calendar al *„Bibliotecei pentru toţĭ"* c'o bogată materiă şi clişeurĭ splendide.

*

„Călindarul Plugarului". edat de tipografia „A. Mureşianu" din Braşov şi întocmit de I. Georgescu cu deosebită privire la trebuinţele poporului nostru agricol, are o parte literară şi economică fórte variată şi bogată, cuprindênd mai mulţĭ articulĭ bine aleşĭ, novele, poesii etc. La început biografia lui Alesandru Roman, apoi o întroducere de autor, un articul întitulat: Alegerea carierelor; Cei doi prietenĭ (istorisire morală) trad. de N. Petra-Petrescu; Numai una, poesiă de G. Coşbuc; Bogatul şi sĕracul în spiritul lumei şi în ordinea Provedinţei de Dr. Elefterescu; Insurat de douĕ-orĭ, (novelă poporală) de I. Pop Reteganul. Partea economică, redactată de I. Georgescu, începe cu un articul: Economia înţeléptă; urméză Rotaţiunea în cultura legumelor; Incolţirea sĕmênţelor; Bólele animalelor de casă; Ingrăşatul porcilor; Animale folositóre şi stricăcióse grădinăritului şi plugăritului. La urmă câte-va paginĭ de poveţe, Diverse, Glume etc. apoi câte-va cóle de anunţurĭ. Preţul *25 cr.*; trimis prin postă 30 cr. La 10 esemplare comandate de-odată unul se dă în cinste. De vêndare la Tipografia „A. Mureşianu" în Braşov.

Stipendii din fundaţiunea „Andronic".

Consistoriul archidiecesan gr. or. din Sibiiu publică concurs pentru dobêndirea stipendielor şi ajutórelor pe anul 1898 din fundaţiunea „Andronic" menite:

I. Pentru *învĕţăcei de orĭ şi ce meseriă.*

II. Pentru *sodali, deveniţĭ de atarĭ în decursul anului 1897.*

III. Pentru *sodali, carĭ au lucrat fără întrerupere 6 anĭ meseria lor*, au dat dovedĭ despre desteritatea lor pentru de a puté deveni măestri.

Toţĭ petenţii la ajutóre şi stipendii au sĕ producă în general: 1) Carte de botez; Atestat dela comună despre averea proprie şi a părinţilor; 3) Atestat familiar dela parochul locului, despre familia părinţilor concurentului orĭ fiind el căsĕtorit despre familia sa, avênd a sĕ indica în acest atestat, câţĭ prunci minorenĭ sunt în familiă, câţĭ cercetéză şcóla şi câţĭ mai sunt la meserii?

Concurenţii pot fi numai *Romănĭ ortodocşĭ născuţĭ în archidiecesa Transilvaniei.*

In special mai au sĕ dovedéscă

I. Invĕţăceii: *a*) că au împlinit anul al 12-lea al etăţii; *b)* că au cercetat şcóla poporală orĭ altă şcólă superióră; *c*) că au încheiat contract cu măestru şi că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură orĭ magistrat). Contractul trebue adaus la cerere în original sĕu în copie autentică.

II. Sodalii: *a*) că au terminat anii de învĕţăcel în anul 1897, ceea ce vor dovedi prin atestatul autorităţii industriale (art. de lege XVII, din 1894 §. 67); *b*) că au purtare bună şi fac spor mulţumitor ceeace vor dovedi orĭ cu cartea de lucru, orĭ cu adeverinţă dela măestrul; *c*) cei ce vor dovedi, că sunt membri ai unei reuniunĭ de meseriaşĭ şi că cunosc mai multe limbĭ vor avé preferinţă.

III. Sodalii, carĭ sunt în condiţiunĭ de a devenĭ măiestrĭ: a) sĕ aibă certificatul de măestru; *b)* sĕ fie lucrat cel puţin 6 anĭ fără întrerupere ca calfă, ceea ce vor dovedi cu carte de lucru, eventual cu adeverinţe dela măiestrii la carĭ au lucrat; *c)* în cerere sĕ se arete anume locul unde voesc sĕ se aşeḑe ca măiestrii, ce fel de mijlóce mai au pentru de a începe meseria pe socotéla lor; *d)* sĕ dovedéscă cu atestat dela oficiul parochial că cercetéză biserica nóstră şi e creştin bun şi moral.

Dela toţĭ concurenţii sĕ recere, ca cererile scrise şi subscrise cu mâna lor proprie adresate Consistorului archidiecesan greco-oriental în Sibiiu, sĕ le înainteze până la *31 Decemvre st. v. 1897.*

Cererile neinstruate în regulă şi cele înaintate după termin nu se vor lua în considerare.

---

tu ca ĕştĭ doi. — Ba merg, tată, nu te teme, i-o nu voiŭ amuţi! — D'apoi tu du-te, dér de-i da de ceva rĕu, sĕ nu ḑicĭ, că noi te-am mânat, vina nóstră sĕ nu fiă, de-i veni şi tu mut ca fraţii tĕi. — Nu te teme, tată!

Şi s'a luat feciorul cel mai mic, du-te, du-te, până a dat Dumneḑeu de a ajuns la curţile Sórelui. Sfântul Sóre nu era încă sosit acasă din drumurile lui. Dér de-odată cu séra sosì şi Sórele, îngândurat şi scârbit de relele, ce vĕḑuse în lume. Dér cum şi-a vĕḑut nevasta şi cumnatul, îndată s'a înseninat şi s'a făcut ca un fecior de douĕ-ḑecĭ de anĭ. — Pune-ne, nevastă, sĕ cinăm şi sĕ ne ospĕtăm împreună şi sĕ mulţămim lui Dumneḑeu, c'a adus pe cumnatul în pace la sălaşul nostru şi al lui Dumneḑeu sfântul.

Şi cinară şi povestiră şi se desfătară, ér după ce se săturară, ḑise Sfântul Sóre către fecior: Cumnate, sui-te pe calul meu şi te tot du până unde va sta el în loc de măganul lui. Unde a sta în loc şi a da cu picioru'n pământ, te scoborĭ de pe el şi sĕ umpli plosca asta de apă şi dĕsaga asta de iérbă din acel loc. Apoi sĕ vii înapoi, dér sĕ nu te uiţĭ indĕrĕpt; priceput'ai? — Priceput!

Şi s'a suit feciorul călare şi hi! la drum! Şi s'a tot dus, s'a tot dus, până s'a întâlnit cu măiestrele strînse'n horă. Jucau şi se desfătau şi cercau sĕ-l ademenéscă şi pe el. Dér el nu s'a lăsat înşelat de ele, ci le-a spus: dracul v'a pus sĕ jucaţĭ, dracul vĕ jóce!

Şi s'a dus mai departe şi a dat de o fată băgată 'n pământ până 'n brâu şi striga după el: Voinice, de ai făcut cui-va vr'un bine, fă acuma şi cu mine; hai de mĕ scóte din pământ. Dér el a trecut pe lângă ea ca săgeata şi numai atâta a ḑis: dracul te-a băgat, dracul te scótă!

Apoi ér s'a tot dus, s'a tot dus, până a dat de un om, care era îngropat până'n brêu şi-o vacă-l tot *îmborbeca.* Acela încă s'a rugat la fecior: Voinice, fă-ţĭ milă şi pomană şi mĕ scóte de aci! Dér feciorul i-a rĕspuns: Dracul te-a băgat, dracul te-a scóte! După aceea s'a dus mai încolo şi a dat de o grădină, unde cum cresceau florile, îndată picau jos, érba de pe jos tótă era pârlită şi cântau pasĕrile numai cântece de jele.

De-acolea s'a tot dus până a dat de o grădină frumósă cu pomĭ cu tot felul de póme, pasĕrile cântau şi se bucurau. Acolo, trecênd pe sub un pom mare, şi-a luat şi el o pómă şi-a mâncat'o, şi era bună, cum nu mai mâncase în viéţa lui.

După aceea s'a dus mai încolo, până odată s'a oprit calul locului şi a dat cu copita'n pământ. Acolo era o fântână. El s'a scoborît jos şi şi-a umplut plosca de apă, ér de pe lângă fântână şi-a umplut dĕsaga de iérbă, şi s'a suit pe cal, dér până a nu pleca s'a uitat odată 'n dĕrĕpt, apoi a plecat.

Când a ajuns acasă la Sfântul Sóre, l'a întrebat: Ei, dér' fost'ai, cumnate? — Fost! — Şi-ai adus? — Adus! — Bine!

Şi duse Sórele iérba la cal în grajd, şi calul prinse a mânca din ea cu lăcomiă. E din locul de unde am poruncit eu! gândì Sórele şi se bucurà; şi-i duse apa şi o beù calul şi Sórele érăşĭ se bucurà, vĕḑênd, că şi apa-i din locul acela, de unde a poruncit el. Apoi întrà înlăuntru şi ḑise către fecior: Bine te-ai purtat, cumnate, amu hai sĕ ne desfătăm, că tu m'ai chiar ascultat. Şi desfătându-se ei, l'a întrebat Sórele: Sĕ-mĭ spui, cumnate, cum ai umblat, pe unde ai umblat, cu cine te-ai întâlnit şi ce ai vĕḑut?

O Dómne, începù feciorul, mai întâiŭ şi 'ntâiŭ de tóte, după ce am plecat de aci, m'am întâlnit cu vre-o 8 muerĭ, carĭ jucau şi-şĭ făceau voiă bună şi m'au chiămat şi pe mine sĕ mĕ veselesc cu ele, dér eu le-am rĕspuns: dracul v'a pus sĕ jucaţĭ,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

HIGIENA.

O bólă a ţĕranilor.

De *Dr. I. Neagoe.*

(Urmare.)

Din cele expuse până aci se vede în mod deslușit, că pelagra nu este causată nicĭ prin „verdet“, nicĭ prin alcaloidul orĭ ptomaina D-lui C. Lombroso, numit „pelagrozoină“, și nicĭ o autointoxicaţiune, ci până când progresele chimiei nu se vor dovedi veninul fix (virusul) décă acésta într'adevĕr există, pelagra este:

1. O bólă generală și chronică, născută din alimentarea insuficientă, din miseriă, care silesce pe ţĕran la o nutrire aprópe esclusivă cu porumb.

II. Porumbul stricat și mucedit accelerézā producerea pelagrei, de óre-ce: *a)* este de mai mică valóre nutritivă decât porumbul bun, care la rêndul sĕu încă nu póte servi de singurul nutremênt al omului; *b)* prin însu-și procesul mucedirei, care este începutul unei putrefacţii, deși incompetente, dér totuși este stricăcios sănĕtăţei. Porumbul de calitate bună, încă este pelagrogen, décă va fi folosit ca nutremênt aprópe exclusiv.

III. O stare igienică rea, de esemplu: apă próstă de bĕut, mocirle și bălţĭ, case rele, alimente și bĕuturĭ falsificate, ajută la nascerea pelagrei, precum ajută și desvoltărei multor bóle epidemice și endemice.

IV. Pelagra se póte stîrpi dela rădĕcină, precum se póte vindeca cu bun succes în gradul întâiŭ și al doilea, cu mult mai puţin succes în gradul al treilea.

V. La acest resultat îmbucurător se póte ajunge, fără de a cheltui sume exorbitante.

VI. Mijlócele și instituţiunile neapĕrat trebuincióse pentru combaterea și stîrpirea pelagrei, prin firea și funcţionarea lor, sunt deja factorĭ de îmbunătăţire a stărei sociale a ţĕranului, avênd tóte instituţiunile acestea scopul de a eftini mijlócele de traiŭ, și a le inlesni procurarea lor. Prin urmare, cheltuiala pe care au pretins'o alcătuirea acestor instituţiunĭ, nu este un capital mort.

VII. Orĭ și care ar fi causa ce dă nascere pelagrei, adecă: fiă vre-un venin chimic — încă nedescoperit; — fiă veninul social, miseria și fica ei, incomplecta alimentare; forma și valórea mijlócelor aplicate adĭ pentru stîrpirea și combaterea pelagrei, nu 'și perd nimica din preţul lor sciinţific (terapeutic) și social.

VIII. Un popor deja pipernicit prin bóle și miserie se îmbolnăvesce mai iute de pelagră, avênd forţa de resistenţă deja scăḑută, ca unul bine situat și voinic.

Aceste, sunt conclusiunile generale firescĭ urmate din cele vĕḑute în localităţile și ţĕrile pe carĭ le-am amintit.

(Va urma).

Notă. Aicĭ Dr. I. Neagoe mai atinge atenţiunea faţă de un alt rĕu: *discreditarea valórei porumbului din România.*

Zeiștii și nezeiștii, adecă atât aceia carĭ cred, că pelagra este resultatul unei înveninărĭ chronice cu porumb stricat (intoxicaţiune), cât și aceia carĭ cred, că pelagra este resultatul unei nutrirĭ incomplete, adecă a fómei cronice și a miseriei, încă de mult timp au început a învinovăţi porumbul din România ca aprópe singurul urzitor al pelagrei.

Așa în scrierile lor celebrii pelagologĭ Dr. Ballardini, la 1882 și Cesare Lombroso, la 1885 învinovăţesce porumbul din „principatele Dunărene“ și dela „Marea Négră“.

Intr'o convorbire cu Lombroso, Dr. Neagoe i-a spus, că porumbul stricat din România — care aicĭ e mult mai rar ca în Italia trece în Austro-Ungaria, unde 'l consumă fabricele de spirt *și în părţile acelea nicĭ urmă de pelagră nu esistă.*

Apoi între tóte ţĕrile Europei *nicĭ una nu are* neapĕratele însușirĭ climatice și telurice pentru cultura porumbului desvoltate în un grad atât de mare ca România, de órece ea are pămêntul cel mai gras și verile cele mai calde, afară de Sicilia și Spania de méḑă-ḑi.

Dr. Neagoe e convins, că în cestiunea acésta României 'i se face o nedreptate mare, asemenea celeia ce 'i s'a făcut în Austro-Ungaria și cu nedrépta lovitură pe care a primit'o comerciul român de vite, împedecat sub titlu de epizootiă permanentă, ce ar fi esistând în regatul român.

Décă ar fi dréptă învinovăţirea porumbului din România, atuncĭ ar trebui sĕ fiă pelagră în tóte statele carĭ consumă din porumbul ei, de pildă Austro Ungaria, Anglia și Francia, dér nu este.

Propune a se face o anchetă oficiósă ca sĕ se constate deplinul adevĕr în acéstă cestiune.

Red.

MULTE ȘI DE TOATE.

Principe predicator.

Un fiu al regelui Svediei se căsători la 1888 cu o tînĕră fată cu numele Munck. Principele îndată după căsătoriă a abḑis de orĭ ce pretenţiune la tron și și-a schimbat numele sĕu adevĕrat în Bernadotte Oscar. El duce o viéţă fórte religióză, ceea ce se atribue soţiei sale.

Pietatea și religiositatea principelui o arată și următorul cas: In 20 a lunei acesteia a sosit o caravană de Negri și Javanĭ în Stockholm. Principele decise ca el însu și sĕ-i întrunéscă la rugăciunĭ. Sala cea mare de industriă o împărţi în două, într'una se adunară Negri, în cealalta Javanii.

Principele se duse mai întâiŭ la Negri, apoi la Javanĭ, cărora le predică de pe amvon învĕţăturile Domnului Isus Christos. Principele, care în mână avea o biblia cu păreţi negri, ér marginile erau roșii, între altele ḑise următórele:

„Pĕcatul e negru, ca cartea acésta, sângele Domnului nostru Isus Christos e așa de roșu, ca marginile cărţii, dér noi ne putem curăţi sufletul de pĕcate, și atuncĭ va fi așa de alb, cum sunt foile cărţii acesteia!“

In Stockholm se vorbesce, că principele în curênd va merge cu soţia sa în Africa ca misionar.

*

Datinĭ dela curtea regelui din Spania.

Pe timpul regelui Filip II al Spaniei, era un obiceiŭ strict în sinul aristocraţiunei sĕu boerimei ca tinerii sĕ înveţe datinele curţii regescĭ.

Ceremoniile la curţile regescĭ pe atuncĭ nicĭ nu era vre-un lucru ușor de-a le învĕţa. Un tinĕr aristocrat trebuia sĕ scie nu numai aceea, că la ce departare de-o persónă înaltă trebue sĕ se plece, ci și aceea, în dinaintea fia-cărui dignitar cât de tare sĕ se plece.

Un esemplu interesant al acestei copilării este și următorul cas: Regina odată cade de pe cal și picióre le-s'au acăţat în scărĭ. Din întêmplare maestrul grajdurilor nu era de faţă și numai el avea drept a atinge picióre le reginei. Astfel între 43 de tinerĭ aristocraţĭ, carĭ erau de faţă, nicĭ unul n'a cutezat sĕ scape pe regina din starea sa critică.

In sfîrșit un domn străin, care de bună sémă n'a cunoscut cu de-amănuntul datinele dela curtea regéscă spaniolă, a sărit în ajutorul reginei, scăpându-o de-a fi tîrîtă de cal. Și sciţi ce a fost mulţămita pentru fapta sa? Sĕrmanul străin a fost huiduit din Spania pentru tótă viéţa sa.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Noemvre 1897.

Renta ung. de aur 4%	122 35
Renta de coróne ung. 4%	100.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	121.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.90
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	97 85
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	152.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139 50
Renta de argint austr.	102 25
Renta de hârtie austr.	102.25
Renta de aur austr.	122.80
Losurĭ din 1860	143.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară.	947.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	387.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	353.75
Napoleondorĭ	9.55
Mărcĭ imperiale germane	58.96
London vista	120 05
Paris vista	47.62½
Rente de coróne austr. 4%	120.20
Note italiene.	45 39½

Călendarul sĕptĕmânei.

NOVEMBRE. are 30 ḑile. BRUMAR.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum	16 S. ap și ev. Mat.	28 1 Adv. Rufus
Lunĭ	17 Păr. Gregoriu ep.	29 Sauturninus
Marţĭ	18 S. Platon și Rom.	30 Ap. Andrei
Mer.	19 S. ap. Av. și Var.	1 Dec. Eligiu
Joi	20 † C. p. Greg. Dec.	2 Aurelia
Vin.	21 † Intr. în biser.	3 Eranz Xaver
Sâm.	22 S. apost. Filimon	4 Borbara

Preţurile cerealelor din piaţa Brașov.

Din 26 Noemvre st. n. 1897.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta austr. fl.	cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	9	—
„	Grâu mijlociu	8	70
„	Grâu mai slab	8	30
„	Grâu mestecat	5	70
„	Sĕcară frumósă	5	80
„	Sĕcară mijlociă	5	30
„	Orz frumos	4	30
„	Orz mijlociu	3	70
„	Ovĕs frumos	2	50
„	Ovĕs mijlociu	2	30
„	Cucuruz	3	80
„	Mălaiu	4	60
„	Mazăre	9	—
„	Linte	12	—
„	Fasole	6	40
„	Sĕmênţă de in	7	—
„	Sĕmênţă de cânepă	4	50
„	Cartofĭ	1	60
„	Măzăriche	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	46
„	Carne de porc	—	52
„	Carne de berbece	—	28
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	17	—
„	Sĕu de vită topit	22	—

Cursul losurilor private

din 24 Noemvre 1897

	cump.	vinde.
Basilica	6 70	7.20
Credit	200.50	201.—
Clary 40 fl. m. c.	59.—	60.—
Navig. pe Dunăre	156.—	162.—
Insbruck	29 50	30.50
Krakau	27.75	28.75
Laibach	22.75	23.—
Buda	61.—	63.—
Palffy	59.50	60.50
Crucea roșie austr.	19 25	20.25
dto ung.	9 20	10.—
dto ital.	11.50	12.—
Rudolf	24 50	26.—
Salm	74.—	75.—
Salzburg	28.50	29.50
St. Genois	79.—	80.—
Stanislau	45.—	47.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	149.—	153.—
dto 4% 50	68.—	72.—
Waldstein	57.—	60.—
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	123.50	124.—

Cursul pieţei Brașov.

Din 27 Noemvre 1897.

Bancnota rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.49
Argint ron ân.	Cump	9.42	Vênd.	9.46
Napoleond'orĭ.	Cump.	9.53	Vênd.	9 56
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.68
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.70	Vênd.	58 80
Lire turcescĭ	Cump.	10 73	Vênd.	10 77
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

---

dracul vĕ jóce! — Bine ai ḑis, că acele sunt măestrele; décă te puneai la veselie cu ele, păţiai și tu ca frații tĕi!

— Dup'aceea am dat în calea mea peste o fată, care de jumĕtate era în pămênt, și tot striga după mine sĕ o scot din pămênt, dér eu am ḑis: dracul te-a băgat, dracul te scótă! — Bine ai ḑis cumnate, că aceea-i o fată care a avut un copil nelegiuit și și-l'a omorît! Apoi ce ai mai vĕḑut?

Apoi am mai dat peste un om, care era în pămênt până-'n brêu, și o vacă-l tot îmborbeca. Acela încă m'a rugat sĕ-l scot, dér eu am ḑis: dracul te-a băgat acolo, dracul te scótă! — Bine ai ḑis, cumnate, că omul acela, când și-o măritat o fată, i-o făgăduit o vacă; ér după-ce o trecut ospĕţul, în loc sĕ dea vaca la fată și la ginere, a beut'o în crîșmă la Jidan și numai pricină între cei tinerĭ a făcut; pentru aceea îl tot îmborbecă vaca acuma! Apoi ce ai mai vĕḑut?

— Am mers mai încolo și am dat de o grădină, în care cum înfloria câte-un pom, îndată picau florile jos și se uscau și cântau pasĕrile numai jale și supĕrare — Acela a fost iadul. Apoi unde ai mers?

— Am mers mai departe și am dat de o grădină plină de florĭ și de tot felul de póme și pasĕrile cânta acolo tot numai bucuriă și veseliă. Am luat o pómă de acolo, Domne bună o mai fost! — Acela este raiul. Va veni vremea, că mai multe póme-i mânca din el. Apoi ce mai vĕḑuși?

De acolea am mers mai departe până am dat de o fântână și m'am băgat în ea și am luat apă 'n ploscă și când am eșit afară m'am uitat îndĕrĕpt și am vĕḑut un om, care sta cu capul plecat, unul de-asupra lui — aci aci sĕ-i taie capul cu paloșul, și unul sta cu cartea'n mână și cetea. — Rĕu ai făcut, cumnate, că te-ai uitat îndĕrĕpt. Acela, care sta cu capul plecat, erai tu, care sta cu sabia 'n mână a fost diavolul sĕ te taie; care o stat cu cartea'n mână și cetia am fost eu, mĕ rugam pentru tine. Acum du-te acasă și spune la părinţĭ și la neamurĭ pe unde ai umblat și ce ai *păulat?*

Cum a ajuns acasă, fraţii lui căpĕtară glas și prinseră a vorbi și întăriră, că drepte sunt cele ce spune fratele lor cel meḑiu.

Cine o scie mai departe, spună-o, că eu atâta o sciu și atâta o spuiŭ.

c. d. *Emanuil Uugurean* student în Blașiu și scrisă de *I. Pop Reteganul.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 24 Noemvre n. 1897.

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănățenesc	80	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	80	13.20	13.25
Grâu de Pesta	80	13.15	13.20
Grâu de Alba-regala	80	13.20	13.25
Grâu de Bácska	80	—.—	—.—
Grâu ung. de nord	80	.—	.—
Grâu românesc	79	—.—	—.—

Semințe vechi ori noue	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	până
Sécară		70—72	8.55	8.65
Orz	nutreț	60—62	5.80	6.15
Orz	de vinars	62.64	6.30	7.—
Orz	de bere	64.66	7.50	9.—
Ovés		39.41	6.40	6.70
Cucurux	bănăț.	75	.—	.—
Cucurux	altu soin	73	.—	.—
Cucurux	„	—	.—	.—
Hirișcă	„	—	—.—	—.—

Prețul pe 100 chilograme. Productele	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungur.	48.—	52.—
—	transilvană	—.—	—.—
—	bănățénă	—.—	—.—
„	roșiă	28.—	31.—
Oleu de rap.	rafinat dupla	—.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	58.—	58.50
„	dela țéra	—.—	—.—
Slănină	svêntată	55.—	55.50
„	afumată	60.50	61.—
Séu		—.—	—.—
Prune	din Bosnia în buți	18.—	18.50
„	din Serbia în saci	16.—	16.50
Lictar	slavon nou	19.50	20.—
„	bănățenesc	17.50	18.—
Nuci	din Ungaria		
Gogoși	ungurești		
„	sêrbești		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirt	brut	—.—	—.—
„	Drojdinți de spirt	—.—	—.—

Se notéză marfa: **ungurésca veche grea** dela —.— cr. până la —.— cr. marfă **ungurésca tinéră grea** dela 51 ½ cr., până la 52 ½ cr., de mijloc dela 52 ½ cr. până la 53.½ cr **ușóră** dela 54 — cr. până la 55 — cr

Bursa de Bucuresci

din 24 Noemvre n. 1897.

Valori	Dobânda.	Scad. cup.	Cu bani gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	103 —
Renta amortisabilă	5%	„ „	100.¼
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.--Iul.	101.½
„ „ din 1893	5%	„ „	101.½
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	95 ¼
„ „ (Impr. de 32. ½ mil.	4%	Ian.-Iulie	90 ½
„ „ (Impr. de 50 mil.	4%	„ „	91.¾
„ „ (Imp. de 274 m 1890	4%	„ „	92 ½
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	91.¾
„ „ (Im. de 120 iul. 1894	4%	„ „	91 ¾
„ „ (Im de 90 mil. 1896	4%	„ „	90 ½
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	102.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.--Iul.	99.—
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Ian.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	100 —
Scrisuri fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	95.½
„ „ urbane Bucurescĭ	6%	„ „	—.—
„ „ „ „	5%	„ „	91.⅞
„ „ „ Iași . .	5%	„ „	88.—
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„ „	—.—
	v. N		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v	—.—
Banca Nație. ult. div. 86.—	500	într. v.	1970
Banca agricolă	500	150 v.	327 —
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	419 —
Națională de asig. ult. div. 43 lei	200	„ „	462.-
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	375.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	156 --
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	„ „	100.-
„Patria“ Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	100	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	[illegible]	„ „	—.—
„Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30	100	„ „	—.—
Societ. p. const. de Tramways	[illegible]	„ „	—.—
20 franci aur			—.—

SCOMPTURĬ:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansuri pe efecte	6%	Petersburg . .	4½%
Casa de Depuneri	5½	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	4.—	Elveția	3½%

Târgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 23 Nov. de 19.716 capete, la 24 Nov. au intrat 391 capete și au eșit 111 capete rămânând la 25 Nov. un numer de 19996 capete.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Marea bancrută!

New York și Londra n'au lăsat necruțat nicĭ continentul européu și marea fabrica de argintăriă s'a vĕdut necesitată sĕ dăruiască întregul ei deposit în schimbul unei rĕsplate micĭ pentru muncă.

Eu sunt împuternicit sĕ îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare orĭ cui, fiă bogat, orĭ sărac, următórele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adecă:

6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă englesă,
6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată,
6 lingurĭ de argint patent american,
12 linguriță de argint pentru cafea patent american
1 lingură de argint pentru supă patent american,
1 lingură de argint pentru lapte patent american,
2 ciocănele de argint pentru spart ouĕ, patent american,
6 cescĭ Victoria englezescĭ,
2 candelabre de masă,
1 strecurătóre pentru céiŭ,
1 zaharniță,

44 bucățĭ la un loc **fl. 6.60**

Tóte cele **44** de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpĕra pe prețul bagatel de fl. **6.60.**

Argintul patent american este un metal alb, care îșĭ păstrĕză colórea argintului 25 de anĭ, despre ceea ce se garantĕză.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat **nu e șarlatanią,** mĕ simt îndatorat în public, că orĭ cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenea însĕ sĕ nu trécă cu vederea ocasiunea acésta favorabilă, de așĭ procura acéstă garnitură **pompósă,** care cu deosebire se potrivesce pentru

CADOURI DE CRĂCIUN ȘI DE ANUL NOU

și pentru menaj de casă.

Depou numai la **A. HIRSCHBERG-s**

Haupt-Agentur der vereinigten amerik. Patent Silber-waarenfabriken.

Telephon, Nr. 7114.

WIEN,

II., Rembrandtstrasse 19/VII.

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală séu cu trimiterea sumei inainte.

Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Estras din scrisorile de recunoscință.

Sunt fórte mulțămit cu trimiterea garniturei, și sĕ'mĭ mai trimițĭ încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvar. Exelens **Baronin Bánffy.**

Cu trimiterea garniturei sunt fórte mulțumit. Vĕ rog a trimite incă una asemenea. Bozovics, Ungaria. **Alex Keresztes,** fisolgăbirău.

Cu trimiterea sunt mulțumit. Vĕ rog incă pentru o garnitură. Kalocsa. 1159.5—5 **Johann Maiorosy.**

Atelier nou de croitorie modernă!

IOAN HRISTESCU

croitor bărbătesc

Brașov, Têrgul inului Nr. 26.

Am onóre a aduce la cunoscința onoratului public, că după o pracsă de mai mulțĭ anĭ ca sodal (calfă) de croitorie bărbătéscă, **am deschis un**

Atelier de croitorie modernă,

după sistemul cel mai nou, sub conducerea mea proprie, făcênd tóte soiurile (felurile) de vestminte, precum:

Paltóne, Pardiseurĭ, costumurĭ de haine **după moda cea mai nouă și cu prețurile cele mai moderate.**

Primesc tot-odată **orĭ-ce reparațiunĭ** ce cad în specialitatea hainelor bărbătescĭ, **esecutându-le prompt, bine cu gust și ieftin.**

Rugândumă de onoratul public a mĕ sprijini cu prețuitele comande, asigurând, că îmĭ voi da tótă silința de a satisface cu cea mai mare punctualitate, sunt cu tótă stima:

Ioan Hristescu.,

măestru-croitor bărbătesc.

1402,6—12.

Tipografia de typurĭ

veritabile de cauciuc, în tóte limbile și mărimĭ, precum și **Stampiglii și sigile** se pot comanda direct dela fabricantul **J. LEWIN,** **fabrica de stampiglii și typurĭ**

Wien, Adlergasse Nr. 14, u. Telefon Nr. 12179.

O tipografie de mână completă, cu razim patent, clește și văpsélă (pasta) permanentă, pentru efectuarea de tipărituri diferite: bilete de visită, adrese, cuverte, circulare etc. se vênd cu

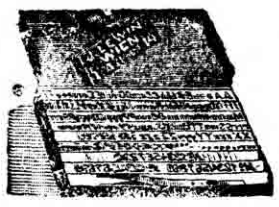

80	Tipurĭ . .	**fl. 1.20**	**cr.**
130	„ . .	„ **2.—**	„
190	„ . .	„ **2.50**	„
225	„ . .	„ **3.—**	„
320	„ . .	„ **3.75**	„
400	„ . .	„ **4.50**	„

In cas de nu convine primesc retour.

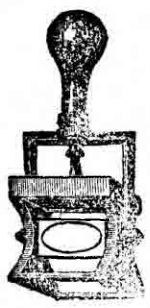

— Agenți se caută —— Prețurĭ curente gratis și franco. —

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul celŭ mai bunŭ și eficace pentuu menținerea sănĕtății, curățirea sucurilorŭ precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirĭ bune este deja pretutindenea cunoscutulŭ și plăcutulŭ

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acestŭ balsamŭ preparatŭ cu îngrijire din **erburile alpine cele mai bune și tămăduitóre** sĕ dovedesce ca fórte folosiotrŭ în contra tuturorŭ **greutăților de mistuire cârcei de stomachŭ, lipsa de apetitŭ, rîgăelei, congestiunilorŭ, haemorhoidelorŭ etc. etc.** In urma eficacității sale a devenitŭ acestŭ balsamŭ acum unŭ singurŭ și doveditŭ **medicamentŭ de casă poporal.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisorĭ de recunoscință stau la disposiție!

FIȚĬ ATENȚĬ!!!

Spre a evita înșelătorii. facŭ pe fiecine atentŭ, că fiă-care sticlă cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam,** care singurŭ numai de mine este preparatŭ după receta originală, este învĕlitŭ în hârtiă grósă albastră, care pórtă în lungulŭ ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din fărmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3“ în limba germănă, boemă, ungarŭ și francezŭ, și carĭ suntŭ provĕdute cu alăturata marcă a fabricei luată sub scutulŭ legalŭ.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil sĕ póte procura numai în

Depositulŭ principalŭ alŭ producĕtorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

In Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tóte farmaciile din **Brașovŭ,** precum și tóte farmaciile mai marĭ din monarchia Austro-ungară au depositŭ din acestŭ balsamŭ de viéță.

Totŭ de acolo se póte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

unŭ medicamentŭ sigurŭ și prin mii de scrisorĭ de mulțămire recunoscutŭ în contra tuturorŭ inflamațiunilorŭ, rănilorŭ și umflăturilorŭ.

Acésta se întrebuințéză cu succesŭ sigurŭ la inflamațiunĭ, la stagnațiunea laptelui și întărirea țîțelorŭ cu ocasiunea înțărcării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturĭ la unghe, la panariții [ulcerațiunĭ la degete, la întărituri, umflăturĭ, tumórea glanduleloru limfatice, lipume etc. — Tóte inflamațiunile, umflăturĭ, întărituri se vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ; la casurĭ îusĕ, unde s'a formatŭ deja purolu, absórbe buba și o vindecă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ fără durerĭ.

In cutióre á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-óre-ce alifia de casă uniuersală de Praga sĕ imitéză fórte desŭ, facŭ pe fiă-cine atentŭ, ca singurŭ numai la mine se preparéză după receta originală. Acésta este numai atuncĭ veritabilă, décă cutiór le din metalŭ galbinŭ, în carĭ se pune, suntŭ înfășurate în hârtiă roșiă pe care se află tipărită în 9 limbĭ esplicațiunea cum sĕ se întrebuințeze, împachetate și în cartóne vinete, — carĭ suntŭ provĕdute cu marca făbricei de mai susŭ.

Balsam pentru auḑ.

(Gehör-Balsam)

Celŭ mai probatŭ și prin multe încercărĭ celŭ mai temeinicŭ medicamentŭ pentru vindecarea auḑului greu și spre redobêndirea auḑului perdutŭ. **1 Flacon 1 fl.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Anunţ.

33 bucăţi trepte cioplite de pétră de 109 cm. lungime, rămase dela zidirea casei Nr. 5, Têrgul grâului, **sunt de vêndare** cu preţurĭ reduse. Tot acolo se pot cumpera mai multe **sobe** vechĭ de tuciu.

Informaţiunĭ dă **Epitropia bisericei**, Strada Hirscher Nr. 6 şi Strada Funarilor Nr. 40.

De închiriat.

In Villa Luckhardt este de închiriat o locuinţă constătătóre din **4 odăi, bucătărie de vară, pod, pivniţă, grajd, sopron şi grădină mare de póme.**

Informaţiunĭ mai amănunţite dă **Dr. Eugen de Lemény**, advocat, strada Michail Weiss Nr. 24. 3—3.1429.

ÎNTEMEIATĂ la 1887. **„VICTORIA“** ÎNTEMEIATĂ la 1887.

INSTITUT DE CREDIT ŞI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACŢII.

Sediul: ARAD,

casa proprie, calea Archiducele Iosif Nr. 2.

Capital de acţii: fl. **300,000.** Fond de reservă: fl. **100,000.**

Depuneri: fl. **1.000,000.** Circulaţia anuală: fl. **15.000,000.**

Primesce depuneri **spre fructificare după care** solvesce 5% interese fără privire la terminul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvesce institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl **1000** se restituesc îndată la presentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face şi prin postă şi se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Direcţiunea institutului.

Stofe veritabile din Brünn,

pentru

Sesonul de Tómnă şi Érnă 1897.

Un Coupon de 3.10 metri lungime, complet pentru o garnitură de haine bărbătescĭ (roc, pantalonĭ şi giletcă) **costă numai**

fl. 4.80	**stofă bună**		lână curată.
fl. 6 —	„	**mai bună**	
fl. 7.75	„	**fină**	
fl. 9. —	„	**mai fină**	
fl. 10.50	„	**fórte fină**	

Stofe de paltóne, de pantalonĭ, postav de dame loden pentru turistĭ, Kammgarn fin, trimite cu rembursă şi cu preţurile fabricei depoul renumitei fabricĭ de postav

Siegel—Imhof în Brünn.

— Mostre gratis şi franco. —

— Garantéză liferaţia tocmai ca mostra. —

A comanda Stofe **direct** dela sus numită firmă este **fórte avantagios** în tóte privinţele.

1184, 38—45

Dela TIPOGRAFIA „AURORA“, A. TODORAN

din Gherla — Szamosujvár,

3—10

se pot procura următórele cărţĭ:

Predice pentru Duminecĭ tom. I. de Justin Popfiu 2.20

Predice pentru Dumin. de peste an, compuse şi elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. I. dela Dumin. Vameşului şi a fariseului până la Dumin. XI. după Rosalii . . . . . —.80

— **Tomul II.** dela Dumin. XI. după Rosale până la Dumin. Vameşului —.80

Predice pe tóte Duminecile de peste an de Dr. Em. Elefterescu . . . 1.50

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ. Din autorĭ renumiţĭ, prelucrate de Tit. Budu vicariu . . . . . 1.—

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sărbătorile de peste an de I. Papiu. Un volum peste 54 cóle 1.50

Cuvêntărĭ funebre şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de I. Papiu. Un volum de peste 24 cóle 1.50

Catechese pentru pruncii şcolarĭ de Tit Bud vicariu. Preţul redus dela 60 crucerĭ la . . . . . —.40

Dofterul fără arginţĭ séu cartea sănătăţii de Ar. Boca Velch. . . . —.10

Domnedeéscă liturgie a celui dintru sânţi părintelui nostru Ioan Chrisostom de Ioan Boroş . . . . —.25

Manual catechetic pentru primii anĭ şcol. de Basiliu Raţiu. Preţul redus dela 60 cr. la . . . . . —.40

Rugăciunea D-lui, Tatăl nostru esplicată pe scurt de I. Boroş . . . —.10

Albina şi leneşul de Aron Boca. Velcherianul . . . . . —.10

Bocete adecă cântărĭ la morţĭ, adunate de I. Pop Reteganul . . . —.40

Buchetul. Culegere de cântece culese de I. P. Reteganul broşat . . —.25
Legat şi aurit . . . . . —.38

Barb Cozarul. Novelă orig. de Emilia Lung . . . . . —.10

Bunica şi nepoţeţul. Schiţă din Sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu . . . . . —.06

Cântul în şcóla poporală. De Iuliu Pop învĕţător Năsĕud. Praxă. Teoriă. Cânturĭ . . . . . —.30

Cartea ilustrată pentru copii şi copile. Cu 18 ilustraţiunĭ, de George Simu. — Acéstă broşură conţine istorióre şi poesii morale spre escitarea gustului de cetit la copii — E acomodată acéstă carte şi ca premii pentru şcolarĭ . . . . . —.25

Cântăreţa. Novelă de Dem. Dan . . —.15

Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc de P. Reteganul . . . . . —.40

125 Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc de I. P. Reteganul . . . —.12

Codrean, Craiul codrului de G Simu —.06

Cu vêrful penei. Scrierĭ satirico-humoristice de Anton Popp. I. Monológe. II. Humor şi satiră. O broşură fórte petrecĕtóre . . . . . —.40

Dialogul Ţiganului cu S. Petru în pórta raiului Ar. Boca Velcher . . —.25

De când se numesce femeia porumbiţă? Poveste de Laur. Ciorbea . . —.10

Dóně turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea . . . . . —.10

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Vict. Rus. Preţul redus dela 60 cr. la —.30

Ţile negre Versurĭ de Petrea dela Clujiu — cu o prefaţă de G. Simu Preţul redus dela 55 cr la . . . —.15

El trebue să se însóre. Novelă de Maria Schwarz, tradusă de N. F. Negruţiu . . . . . —.15

Economia pentru şcólele poporale de T. Roşiu. Ed. II. Preţul redus dela 30 cr. la . . . . . —.10

Felicitărĭ în poesii şi prosă la anul nou, ţiua nascerei şi ţiua numelui către tată, mamă, moşĭ, unchĭ, mătuşe, nănaşĭ, tutorĭ, preoţĭ, învĕţătorĭ şi binefăcĕtorĭ, precum şi alocuţiunĭ şi vorbirĭ cu diferite ocasiunĭ şcolastice de George Simu . —.20

Gruia lui Novac . . . . . —.10

Horia lui Pintea Vitézul . . . . —.06

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte. După Euripide tradusă în versurĭ de Petru Dulf . . . . . —.30

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar . . . . —.10

Influinţa mândriei. Novelă de P. C. Z. Rovinar . . . . . —.15

Leonat cel tinĕr. Istoriă în versurĭ de Ioan Pop Reteganul (cu o ilustraţiune), o broşură cu conţinut fórte glumeţ. Ca în tóte scrierile D-lui Ioan Pop Reteganul aşa şi în acésta ob érvă omul o adêncă pĕtrundere în moravurile, obiceiurile şi simţĕmintele ţĕranului român . . . . —.10

Lira Bihorului. Balade poporale de Antoniu Popp. . . . . —.20

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor. — Poesii religioso-morale, lucrate după s. Scriptură de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvêntare de G. Simu . . . . . —.25

Monológe de Antoniu Popp:
Nr. 1. Pe neaşteptate . . . . . —.04
Nr. 2. Pentru-ce am rĕmas flăcău bĕtrân . . . . . —.08
Nr. 3. La anul nou. . . . . —.04
Nr. 4 Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut . . . . . —.04
Nr. 5. O păţaniă. . . . . —.03

Merinde dela şcólă séu învĕţăturĭ pentru popor, cu ese din ţiarul unui şcolar de Dr. Georgiu Popa. . . —.60

Miser ile sociale. Novelă de. P. C. Z. Rovinar . . . . . —.15

Musa Someşană. Poesii poporale române din jurul Năsĕudului. Adunate şi arangiate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade . . . . . —.25

N-rii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco . . . —.20

Noptĭ de iérnă Novele pentru popor de G. Simu. Preţul redus dela 1 fl. la —.60

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ş. a. . . . . —.25

Opera unui om de bine. Novelă origin. — continuarea novelei „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar —.10

Opşagurĭ. Cât cioplite cât pilite şi la lume împărţite de Ioan Pop Reteganul . . . . . —.40

Poesii de Vasiliu Ranta Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţ. red. (dela 1.20) la . . . . —.50

Povestea Paştelui séu credinţa deşértă poporală. De Ar. Boca Vel. —.08

Părintele Niculae. Schiţe din viéţa preoţilor de G. Simu . . . . . —.30

Pietatea poporului român séu cântărĭ evlavióse pentru cei-ce merg la mănăstire, la locurĭ sânte şi în procesiunĭ. Comp. de doi preoţĭ g. c. Mureşenĭ din diec. g. c. a Oradei-Mare —.10

Pretinul sătĕnului român. Sfăturĭ în formă de dialog pentru elevĭ şi adulţĭ, compus de I. P. Reteganul . —.30

Proba de foc. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan . . . . . —.15

Prin mórte la victoriă. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan . . . . —.10

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educ. după Ernest Legouvé —.06

Poveştile Băunatului. De George Cătană învĕţător. Tom. I. 25 cr. Tom. II. 25 cr., Tom. III. 25 cr. — Tóte 3 la olaltă . . . . . —.65

Regulĭ şi sfaturĭ bune pentru pruncii şcolarĭ de Ar. Boca Velcher. . . —.10

Renascerea limbei române în vorbire şi scriere de Dr. Gr. Silaşi II. III. Preţul fie-căreia fasc. 40 cr. Ambele —.70

Sfaturĭ de aur séu calea către fericire de Aron Boca Velcherianul . . . —.25

Starostele, adecă Datinĭ dela nunţile Românilor Ardelenĭ. Adunate de I. P. Reteganul . . . . . —.15

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romanĭ De V. Gr. Borgovan —.10

Sĕ auzim! Toaste pentru tot felul de pers. şi ocas. de Tit V. Gheaja . —.20

Ţiganul la mănăstire. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcher. . . . —.08

Ţiganul în Raiu. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . . —.08

Trandafirĭ şi viorele. Poesii poporale de Ioan Pop Reteganul. Ediţiunea a II. Amplificată . . . . . —.60

Ţiganul şi Magnatul séu viaţa şi farmecele poporalĭ de A. B. V. . . —.10

Ultimul sichastru. Tradiţiune de G. Simu . . . . . —.06

Un cuvênt către fraţii rom. despre filoxera omenimii séu vinarsul de Aron Boca Velchereanul . . . . —.10

Versurĭ de dor adunate din poeţii românĭ de A. . . . . —.25

Păcală şi Tândală. Poveste de G. Cătană . . . . . —.10

Tipicul preoţesc din cărţile rituale, prelucrat de Tit Budu vicariu . . —.55

Toma a Kempis despre imit. lui Christos, tradus de pe originalul latin de Gavril Pop canonic 1.15

Instrucţiune pentru a învĕţa fără instructor desemnul de croit vestminte femeescĭ, de Rosalia N. Pop prof. dipl. în lucrul de mână . . . . —.80

Ortografia română în actuala sa stare de desvoltare de V. Dumbrava profesor gimn. . . . . —.40

Stâna de vale cu o privire scurtă la regiunea munţilor Bihorenĭ de Ioan Buteanu . . . . . —.25

Gramatica limbei române. Lucrată pe base sintactice de I. Buteanu . . 1.25

Povestirĭ alese de Petra Petrescu . —.80

Orar general pentru şcóla român cu 6 clase şi cu un sigur învĕţător de Georgiu Magyar învĕţător . . . —.40

Cărţĭ de rugăciunĭ:

Icóna sufletului. Carte de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ, frumos ilustrată. Prelucrată şi edată cu permisiunea Măritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Pătcaşiu preot gr. cat. în Hotoan. Ediţ. V. corésă şi amplific. Preţul unui esemplar legată . . . —.50

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ, frumos ilustrată. Ediţ. IV. Preţul unui esemplar legat . . . . . —.50

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ, fórte frumos ilustrată pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. Preţul unui esemplar legat frumos —.22

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumóse. Un esemplar boşat e 8 cr. Legat . . —.10

Visul Prea Sântei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciunĭ frumóse. Preţul unui esemplar legat . —.10

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Preţul unui esemplar legat . . . —.10

Călindarul „Aurorei“ pe anul 1898. Preţul unui esemplar spedat prin postă e 35 cr. 6 esemplare procurate de-odată costă spedate prin postă numai . . . . . fl. 1.60

Călindarul Plugarului pe anul 1898, redactat de Ioan *Georgescu* şi apărut în editura tipografiei *„A. Mureşianu“* din Braşov, preţul unui es. 25 cr.

Tot de-aicĭ se pot procura şi tot soiul de cărţĭ şi recuisite de şcólă, precum şi alte cărţĭ apărute orĭ şi unde.

Tipografia A. Muresianu, Brasov.